



TBMM



AYLIK BÜLTEN

SAYI: 37

Sğ&m&rdı^ &zıf£u^ £a*IUFF rru.\$e&ncfo.

ARALIK¹94

TBMM TV 10 Aralıkla yayına başladı



Uzun süredir hazırlık çalışmaları süren TBMM TV 10 Aralık 1994 günü yayına başladı. Meclis Televizyonunun yayına başlaması dolayısıyla Meclis'e gelen Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk ile birlikte TV ünitesini gezerek bilgi aldı. Demirel TBMM TV'ye yaptığı konuşmada "Bu, bizim yıllardır süren özlemimizdi" dedi.

Demokrasi kanalı

Demirel: Meclis'te olup bitenleri, ülkenin en ücra köşesindeki vatandaşımız Meclis'e gelmeden duyabilecektir. İşte bu, çağdaşlığın gereğidir. **2. Sayfada**

Cindoruk: Teknoloji, bilgi edinme hakkını yasaklamayı imkansız hale getirdi, Türkiye de bu dönüşümü yaşıyor. Parlamento bu dönüşümün dışında kalmaz.

1995 Bütçesi yürürlükte

Enflasyon hedefi yüzde 22.5

1 katrilyon 335 trilyon 678 milyar liralık bütçe TBMM Genel Kurulu'nda 159'a karşı 240 oyla benimsenerek kanunlaştı. **7. Sayfada**

KİT Komisyonu Başkanı:

Özelleştirmeyi denetleyeceğiz

Özelleştirmenin bir devlet politikası olduğunu belirten Hamdi Üçpınarlar, "Yapılacak bir hata devlete güveni sarsar" dedi. **10. Sayfada**

DIŞ İLİŞKİLER

I TBMM'den BM'ye çağrı: Bosna Hersek'e silah ambargosu kaldırılın **12. Sayfada**

I Bosna Hersek'teki vahşet KEİPA Genel Kurulu'nda: 'Sırplar ödüllendirildi' **14. Sayfada**

| Çiller: Bu benim Avrupa'm değil **16. Sayfada**

| Gümrük Birliği Marta kaldı **17. Sayfada**

| Azerbaycan ile petrol işbirliği **18. Sayfada**

Yılların özlemi gerçekleşti: Şeffaf Meclis

Meclis Televizyonu ile halkın kendi evinde TBMM çalışmalarını izlemesi ve "vekillerini doğrudan denetlemesi" olanağı sağlandı. Meclis TV, Genel Kurul'un çalıştığı günlerde, Saat 14.00-19.00 arasında TRT-3 kanalından yayın yapıyor. Cumhurbaşkanı Demirel, Meclis Televizyonuna verdiği demeçte "Bu, bizim yıllarca süren hasretimizdi, özlemimizdi" dedi.

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un, göreve seçildiği 1991 Kasım ayından bu yana, gerçekleştirmeyi arzuladığı hedeflerinden birisi olan Meclis Televizyonu 10 Aralık 1994 günü 1995 Bütçe Yasa Tasarısı görüşmelerini Genel Kurul'dan naklen vererek yayın hayatına başladı.

Hazırlık çalışmaları yaklaşık üç yıl süren Meclis Televizyonu'nun açılışında Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Başbakan Tansu Çiller ve Meclis'te temsil edilen partilerin yöneticileri birer konuşma yaptılar.

TBMM Televizyonu, Meclis Genel Kurulu, komisyonlar ve grup çalışmalarını naklen veya banttan yayınlamaya, demokrasinin en temel işlevlerinden birini gerçekleştiriyor ve halkın doğrudan doğruya Meclis'i denetleyebilmesine imkan sağlıyor. TBMM TV, millet ile vekili arasındaki bağların daha da güçlenmesini ve katılımın sağlanmasını amaçlıyor.

Meclis Genel Kurulu'nun çalışma günleri saat 14.00 ile 19.00 arasında yayın yapmaya başlayan TBMM Televizyonu, TRT-3 kanalından yayınlanıyor. Saat 14.00 ile 15.00 arasında sabahki komisyon ve grup çalışmaları konusunda ayrıntılı bilgi veren TBMM TV, saat 15.00'den itibaren Genel Kurul'a bağlanarak o günkü çalışmaları naklen yayımlıyor. TBMM TV ayrıca, güncel konularla ilgili açık oturumlar, Türkiye Cumhuriyeti ve TBMM tarihine ilişkin belgeseller hazırlayıp yayına verecek.

Zaman zaman TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk ile TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Tayfun Akgüner'in

de katkıları ile Meclis ve TRT yöneticileri arasında yapılan görüşmeler sonucu gerçekleştirilen TBMM Televizyonu'nun sorumluluğu, TRT eski Haber Dairesi Başkanlarından Meclis Başkan Müşaviri Ülkü Kuranel'e verildi. Meclis Genel Sekreteri Muammer Telli başta olmak üzere Meclis üst yönetimi de, TBMM TV'nin yayın hayatına girmesinde önemli katkılarda bulundular.

Cumhurbaşkanı Demirel, Başbakan Çiller, TBMM Başkanlık Divanı üyeleri 10 Aralık'ta yayın hayatına başlayan TBMM TV'nin, Meclis Başkanı Cindoruk ile birlikte stüdyolarını gezerek Kuranel'den bilgi aldılar.

DEMİREL'İN KONUŞMASI

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, TV'nin yayına başlanması nedeniyle bizzat stüdyoya gelerek yaptığı konuşmada, "Bu, bizim yıllarca süren hasretimizdi, özlemimizdi" dedi. Türkiye'nin de artık bir çok gelişmiş ülke gibi Parlamento televizyonuna kavuşarak "tele-demokrasiye" geçtiğini belirten Demirel'in konuşması şöyle:

"Bu, bizim yıllarca süren bir hasretimizdi, özlemimizdi. Bunun gerçekleşmesinden dolayı duyduğum sevinci ifade etmek istiyorum. TBMM Başkanı Sayın Hüsamettin Cindoruk'u ve arkadaşlarını, bu tesisin meydana gelmesinde yardım eden herkesi tebrik ediyorum.

Şimdi, çağdaş Türkiye'nin millet iradesine dayanan Parlamentosu ki, Büyük Atatürk'ün (En büyük eserimdir) dediği bu büyük kurum, Cumhuriyetin ve demokrasinin kalbi olan laik, demokratik cumhuriyetin bekçisi olan bu büyük kurum, bunun içerisindeki

etkinlikler, milletimiz tarafından daha iyi takip edilecektir. Herşey millet için...

Türkiye'nin daha iyi idare edilebilmesi, daha çok şeffaflaşmasına, olup biten herşeyin milletin gözleri önünde cereyan etmesine bağlıdır. Milletimiz, vatandaşlarımız kendi belgelerinin sorunlarına ne kadar ilgi duyarlarsa, kendi ülkelerinin sorunlarına ne kadar ilgi duyarlarsa, dünya sorunlarına ne kadar ilgi duyarlarsa, bu demokratik-laik sistem, o kadar iyi işler. Şayet vatandaşlarımız nemelazimlerlerse, herşeye bigane kalırlarsa, kayıtsız kalırlarsa, ondan sonra şikayet ederler. Onun içindir ki, vatandaşlarımızın ülke sorunlarıyla daha yakından ilgilenmeleri, daha iyi bilgi sahibi olmalarına bağlıdır. Bilgi, doğru haberdan geçecektir."

Meclis'te olup bitenleri, ülkenin en ücra köşesinde vatandaşın, Meclis'e gelmeden, localarında veya dinleyici yerlerinde herhangi bir sandalyeye oturmadan, duyabileceğini söyleyen Demirel, "İşte bu çağdaşlığın gereğidir" dedi. Demirel, konuşmasını şöyle sürdürdü:

TELE-DEMOKRASI

"Bugünkü dünyada, iletişimin gücü pek çok şeyi değiştirmiştir. Bu arada televizyon, aslında ülke yönetimine çok önemli unsurlar getirmiştir ve onun içindir ki, demokrasiye, televizyonçuktandıktan sonra, televizyon çok yaygın uygulamaya konulduktan sonra, tele-demokrasi deniyor. Şimdi biz de tele-demokrasiye geçmiş oluyoruz. TBMM, onu seçen sahib-i asliyesi, iradenin sahibi olan vatandaşımız, halkımız tarafından daha iyi izlenebilecektir.

Meclis çalışmalarını canlı ya da banttan yayınlayan TBMM Televizyonu ayrıca, kamuoyunu yakından ilgilendiren konularda açık oturumlar da düzenliyor. Bu açık oturumlarda Meclis İçtüzüğü uyarınca Genel Kurul'da fazla söz hakkı olmayan partilere geniş konuşma ve görüşlerini açıklama olanağı da sağlanmış oluyor.

Bu hadise, aynı zamanda 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Gününde vuku buluyor. Buna da ayrıca seviniyorum. Çünkü bir ülkenin insan haklarına sahip olabilmesi, demokratik kurumlara, sahipolabilmesiyle mümkündür. Demokratik kurumlar varsa, mevcut sistem işliorsa, o zaman demokratik haklar uygulama sahası bulabilir. Daha doğrusu kendi haklarına sahipse, onun bilinci içerisinde ise o haklar daha iyi işler. 10 Aralık İnsan Hakları Gününde Türk Milleti kulağını Paramentosunun içine koyuyor.

SİYASETÇİNİN İTİBARI

Bu, milletin hür iradesi ile seçilmiş milletvekilleri için de bir büyük fırsattır. Milletin menfaatine, ne çeşit hizmet ettiklerini gösterme fırsatını veriyor. Böylece Meclis üzerindeki bir takım haksız eleştiriler, siyaset ve siyasetçi üzerindeki haksız ve yanlış eleştirileri ortadan kaldırmak, böylece TBMM'yi milletin gönlünde daha mutaber yapmak, siyaseti ve siyasetçiyi daha muteber yapmak imkanı açılıyor. İnsan Hakları Gününde, insan haklarına hizmet edecek bir yeni uygulama ile karşı karşıyayız.

İnsan hakları, artık Türkiye ve dünyada, din, dil, ırk, renk, cins farkı olmaksızın tüm insanların faydalanaacağı haklardır. Bu hakların başında yaşama hakkı gelir ve yaşama hakkı demek yetmez. İnsan gibi yaşama hakkının en önemli şartı, insanın hukukuna, hürriyetine ve haysiyetine sahip olmasıdır. Bu ancak demokrasi sayesinde mümkündür. İnsan hakları vazgeçilemez, devredilemez, zaman aşımına uğramaz. Bu hakların en önemlilerinden biri ülkeyi yönetecekleri seçme hakkıdır. Yani, ülke yönetimine katılmasıdır. Aslında kişi bundan vazgeçmemelidir. Bunun değerini iyi bilmelidir."

Dünya İnsan Hakları Günü'nde Meclis Televizyonunun hizmete girmesini şükranla karşıladığını belirten Cumhurbaşkanı Demirel, "Bu bizim demokratik bilincimizi güçlendirecektir. Hadiseleri daha iyi öğrenme, daha iyi muhakeme etme, kamu vicdanında daha doğru kararları meydana getirme bakımından fevkalade önemli bir araca kavuşuyoruz" diye konuştu. Demirel, sözlerini şöyle tamamladı:

"Bundan sonrası, bu aracın çok iyi kullanılması, vatandaşlarımızın da ilgi duymaları, sağdan soldan yalan yanlış işitecekleri şeyleri, kendi kulakları ile duymaları, kendi gözleriyle görmeleri, kendi hür ürünü olan büyük kuruma, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne daha çok sahip çıkmaları lazımdır. Herşeyi eleştirebiliriz ama vazgeçemeyeceğimiz kurumları eskitmenin bir anlamı yoktur."

CİNDORUK'UN KONUŞMASI

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk ise, TBMM TV'de yaptığı konuşmada, yayının başarılı olmasını diledi ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Günü'nü kutlayarak, "Meclisimizin televizyonu bu mutlu yıldönümünde göreve başlıyor" dedi.

Bilgi edinme hakkının, temel özgürlüklerden biri olduğunu belirten Cindoruk "İletişim kolaylıkları ve yeni araçlar, bilgi edinmeyi sürekli ve mümkün hale getirmiştir. Teknolojik gelişme, insanın bu hakkını yasaklamayı faydasız belki de imkansızlaştırmıştır" dedi. Cindoruk şöyle devam etti:

"Uluslarüstü değerler ve ya-

Uzun bir hazırlık döneminden sonra yayına başlayan TBMM TV stüdyolar ve teknik araç gereç bakımından geni; olanaklarla donatıldı. TBMM TV, milletvekillerine yaptıkları çalışmaların ve Genel Kurul'daki konuşmalarının video kasetlerini edinme olanağı da sunuyor.

yınlar sınırları aşarak dünyayı sarıyor, yerleşiyor. Türkiye bugün bu dönüşümü yaşıyor. Parlamentolarda bu dönüşümün dışında kalmaz. Kendisini yenilemelidir.

TBMM çalışmaları bugüne kadar yazılı tutanaklara geçirildi. Bu tutanaklar ciltlerle yayımlanır, belli kesimlerce bir belge gibi incelenebilirdi. Bugün, Yüce Meclis çalışmalarını "görüntü tutanakları" ile yansıtmaya döneme geçiyor. Asırlık yazılı tutanak geleneğine, görsel tutanak işlevini ekliyoruz.

Halkımız, diledikçe köy kahvesinde, iş yerinde ya da evinde Meclis oturumlarını, dinleyici locasında bulunurcasına takip edebilecektir. Bu yayınlar yorumsuzdur. Partiler ve milletvekilleri arasında tam tarafsızdır. Sadece Meclis çalışmalarını yansıtabilir. Kimsenin propaganda aracı değildir. Yönetim biçimini ve ilkelerini bütün partilerimizin temsil edildiği Başkanlık Divanımız tarafsızca düzenleyecektir.

Deneme yayınları bize bu ilkeleri tespit etmeye kaynak teşkil edecektir. Milletle birlikte, iç içe yeni bir yasama

dönemi ve devrimi başlıyor Halkımız, sayın milletvekillerinin ve parlamentonun yoğun, yararlı, sürekli çalışmalarına katılacaklar, yanlış yorum ve izlenimler giderilecektir.

Parlamento milletin evidir. Bizim kişisel evimiz değildir. Parlamento çalışmaları çağdaş demokrasilerde halkla birlikte, açıkça yapılmaktadır. Bu yayınların gerçekleşmesinde TRT'nin büyük katkısı vardır.

Başta Genel Müdür Tayfun Akgüner olmak üzere TRT'nin emeği geçen bütün çalışanlarına içten teşekkürlerimi ve derin takdirduygularımı sunuyorum.

Bize güç ve destek veren tüm parti genel başkanlarına, grup yöneticilerine, Başkanlık Divanımıza ve sayın milletvekillerine üstün gayretlerinden ötürü Meclisimizin yönetimine minnettarım. Birlikte demokrasimize, gelecek kuşaklara, iyileştirmeye açık çağdaş bir armağan verdiğimizizi söyleyebilirim. İnsan Hakları Günü kutlu olsun. Bir gün bu hakların tümü ile gerçekleştiği bir Türkiye'yi Allah nasip etsin. Bu yayınları başarılı kılsın.

Sevgili vatandaşları m. Türkiye

Büyük Millet Meclisi'ne hoş geldiniz.

ÇİLLER'İN KONUŞMASI

DYP Genel Başkanı ve Başbakan Tansu- Çiller, Parlamento'nun demokrasinin en yüce kurumu olduğunu; halkın milletvekillerini seçip, Meclis'e yolladığını belirterek "Onun için Parlamento'nun nasıl çalıştığını bilmek en doğal haklarıdır. Çünkü bilgi edinmeden karar vermek mümkün değildir" dedi.

Tansu Çiller, halkın doğruyu bilmesi ve görmesinin, şeffaf devlet kuralının en önemli gelişmelerinden birisi olduğuna işaret ederek, "Şimdi istenen her yerde, yurdun dört bir köşesinde, halkımızın seçip de yolladığı milletvekillerimizin Mecliste gece gündüz nasıl çalıştıkları bir kez daha görülebilecektir." diye konuştu. Başbakan Çiller şunları söyledi:

"Bugün iftihar ettim: Gerçekten giderek daha da gelişen ve gelişmiş düzeyini yükselten ülkemizde, bu stüdyo, bütün ileri ülkelerde olduğundan daha iyi donatılmış, daha iyi imkanlarla hizmet verecek anlayışta, genç ve tecrübeli arkadaşlarımız tarafından halkımızın hizmetine sunul-

muştur. Bunların ülkemiz açısından hayırlı olmasını diliyorum. Halkımızın, Parlamentomuzun şeffaf biçimde denetlemesini ve olanları hemen görmesini istiyorum. Eksiklerimizin halkımıza mal olmasını istiyorum. Demokrasimizin en iyi biçimde işleminin başka yolu yoktur. Bunun ülkemize, Meclis'imize hayırlı olmasını diliyorum."

YILMAZIN KONUŞMASI

ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz ise, televizyon yayınlarının, hem milletvekillerine ivme kazandıracığına, hemdesonzamanlardagide-rek yaygınlaşan 'Meclis çalışmıyor', 'milletvekilleri görevlerini yapmıyor' şeklindeki abartmalı değerlendirmelere son vereceğine inandığını söyledi.

Milletvekillerinin asıl görevinin, ülke sorunlarının çözümüne katkıda bulunmak olduğunu, TBMM'nin zaafa uğramaması ve milletvekillerine halkın güveninin aşınmamasını, n parlamenter sistemin işlemesi açısından büyük önem kazandığını belirten Yılmaz, şöyle konuştu:

"Kaldi ki, bu yayınlar aynı zamanda vatandaşlarımıza Meclis'te dile getirilen kendi sorunlarına doğrudan doğruya katkıda bulunma, bu konuda milletvekillerine uyarıda ve önerilerde bulunma imkanını getireceği için siyasi katılma açısından da son derece yararlıdır. Ayrıca, görevini layıkıyla yapan milletvekilleri, bu yayınlar sayesinde bunun karşılığını da seçim zamanı doğrudan doğruya vatandaştan göreceklidir. Yapamayan milletvekilleri de bunun müeyyidesini sandıkta görmeye hazır olmak durumunda olacaklardır.

Bu yayınların 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Gününe rastlamış olmasını da hem vatandaşlarımızın kendi vekillerinin çalışmalarını daha yakından izlemek suretiyle, aynı zamanda onların haberleşme özgürlüklerine saygı anlamına geldiği için fevkalade anlamlı bir tesadüf olarak değerlendiriyorum. TBMM Televizyonunun yayınlarının halkımız tarafından ilgi ve dikkatle izleneceği kanaatiyle bu yayını gerçekleştirenlere şükranlarımı sunuyorum."

KARAYALÇIN'IN KONUŞMASI

SHP Genel Başkanı, Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Murat Karayalçın, Meclis'in çalışmalarını televizyon aracılığıyla naklen yayınlamaya başlamasını son derece büyük coşkuyla karşıladığını belirterek "Bu girişimi son derece önemsiyorum." dedi.

TBMM'nin değişik platformlarında yapılan çalışmaların yurttaşlara duyurulmasının, yönetimin saydamlaşması açısından ve demokratik katılımın sağlanması açısından çok büyük bir önem taşıdığına değinen Karayalçın, "Yurttaşlarımız, seçmenler, Türkiye'nin yönetimiyle ilgilenen tüm kesimler; TBMM'de kendi seçtikleri milletvekillerinin hangi konuda nasıl davrandıklarını, değişik konularla ilgili nasıl yorumlar yaptıklarını, nasıl konuştuklarını, nasıl oy verdiklerini, bu yayınlar aracılığıyla denetleyecekler, gözleyecekler ve milletvekilleriyle bu yolla çok daha yakın ilişki kurma olanağını bulacaklardır." diye konuştu.

TBMM'deki tartışmaların televizyon aracılığıyla naklen verilmesinin, ülkenin gündeminin oluşması açısından da çok büyük bir önemi olduğunu belirten Karayalçın, dolayısıyla tüm yönleriyle saydamlaşma, katılım ve gündemin oluşturulması yoluyla, çok büyük bir fırsat yaratıldığına işaret etti. Yayının başlamasının 10 Aralık İnsan Hakları Gününe tesadüf etmesinin de önemli olduğunu belirten Karayalçın "Çünkü özgürlükler, insan hakları; en az ekmek kadar, istihdam kadar ya da gündelik gereksinimlerimizi karşılayacak öteki konular kadar somuttur. TBMM Yönetimini, bu yayınları başlatmış olması nedeniyle kutluyorum." dedi.

ERBAKAN'IN KONUŞMASI

RP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, TBMM'nin bir televizyon kanalı kurmasını büyük bir sevinçle karşıladıklarını belirterek, Meclis Başkanı Cindoruk ve arkadaşlarına kalpten teşekkürlerini sunduğunu söyledi. Erbakan, şöyle konuştu:

"Meclis, halkın meclisidir. Halkımızın en büyük hakkı, Meclis'te yapılan konuşmaları aynen takip edebilmektir. Bilindiği gibi, trafolar

yanıyor, onun için veremeyeceğiz denilerek, Meclis'te yapılan konuşmaların halka duyurulmasına hep engeller çıkarılmıştır. Ama, Allah'a şükürler olsun, nihayet sağduyu galip geldi ve bugüne kavuştuk."

TBMM'de televizyon kurulmasının, gerçek anlamda demokrasiye geçişte çok büyük bir adım olduğunu söyleyen Erbakan, "Bazı partiler, dışarda söylediklerinin tam aksini Meclis'te söylüyorlardı. TBMM'nin bir televizyon kanalına sahip olmasını, biz, gerçek demokrasiye geçişin önemli adımlarından birisi olarak görüyoruz." diye konuştu.

TÜRKEŞ'İN KONUŞMASI

MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş, TBMM Televizyonunun kurulmuş olmasını sevinçle karşıladığını, böyle bir kanala uzun zamandır ihtiyaç duyulduğunu söyledi.

TBMM çalışmalarının halka aksettirilmesinin büyük önemi olduğunu kaydeden Türkeş, "Demokrasimizin ana kurumu olan TBMM'nin yaptığı hizmetlerin bütün vatandaşlarımız tarafından zamanında anlaşılması çok önemlidir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Televizyonunun kurulmuş ve faaliyete geçmiş olmasını sevinçle karşılıyorum. Böyle bir kanala demokrasi açısından uzun süredir ihtiyaç duyuyorduk. Bu faaliyetin yayına başlamasının, Birleşmiş Milletler'in ilan ettiği İnsan Hakları Günü'ne rastlaması da büyük bir talih eseridir" dedi.

BAYKAL'IN KONUŞMASI

CHP Genel Başkanı Deniz Baykal ise, TBMM çalışmalarının televizyon aracılığıyla topluma yansıtılması konusunda ilk adımın atılması dolayısıyla, TBMM yönetimini ve işbirliğini sağlayan TRT yönetimini kutladığını söyledi.

Meclis'te bir televizyon kanalı kurulmasının, çok uzun zamandır ihtiyaç duyulan bir temel nokta olduğunu belirten Baykal şöyle konuştu:

"Halkın temsilcileri halktan kopuk biçimde çalışmak durumunda kalıyorlardı. Meclis çalışmalarının kamuoyuna yansıtılmasında, çoğu kere büyük tartışmalara yol açan uygulamalara tanık oluyorduk. Magazin olaylarının ön plana çıkarılması, konuşmaların

Yayına başladıktan sonra büyük ilgi gören TBMM Tv'nin program ve yayınları oldukça deneyimli bir ekip tarafından gerçekleştiriliyor. Ülkü Kuranel Başkanlığındaki TBMM TV ekibi Meclis çalışmalarını en iyi şekilde kamuoyuna ulaştırabilmek için çaba harcıyor.

doğru biçimde aktarılmadığı iddiaları siyasi kulislere şikayet konusu olurdu. Bundan böyle halkımız doğrudan doğruya TBMM'nin içine katılan birisi gibi, izleme imkanına sahip olacaktır. Ayrıca yayına başlanan günün İnsan Hakları Gününe rastlaması da sevindiricidir."

ECEVİT'İN KONUŞMASI

DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit de, TBMM televizyon kanalının yayın yaşamına girmesinin, katılımcı demokrasinin sağlanmasında çok önemli bir aşama olduğunu kaydetti.

Bu olumlu ve hayırlı girişimleri dolayısıyla TBMM Başkanını ve katkıda bulunanları kutladığını belirten Ecevit, yayın hayatına başlanılan günle, İnsan Hakları Günü'nün aynı günde çakışmasının ayrı bir anlamı olduğunu vurguladı.

Ecevit "İnsan Hakları, ancak katılımcı demokrasiyle gerçek güvenceye kavuşur. TBMM televizyonu da bu katılımcı demokrasi açısından çok yararlı bir işlev üstlenmiş olacak, Meclis ile toplum arasındaki ilişki, iletişim, bağlantı çokdahasıyaşlı ve kapsamlı şekilde işlemeye başlayacaktır" dedi.

TBMM BÜLTENİ O 6

YAZICIOĞLU'NUN KONUŞMASI

BBP Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu, Meclis'te televizyon kanalı kurulmasının, demokrasinin gelişmesine, Meclis'in çalışmalarının şeffaf olarak milletin izlemesine çok önemli katkıları olacağını söyledi.

Halkın, Meclis'in nasıl işlediği, kanunların nasıl çıktığı ve denetimin nasıl yapıldığı konusunda pek bilgi sahibi olmadığına işaret eden Yazıcıoğlu, bu kanalın halkın şeffaf olarak Meclis'i izlemesine imkan vereceğini belirterek, televizyonun yayın hayatına girmesini "Çok değerli ve gecikmiş bir olay" olarak niteledi.

Yazıcıoğlu, Meclis Televizyonunun kurulmasının ardından, İçtüzüğü'nü de yenilenerek milletvekilinin daha fonksiyonel hale getirilmesinin sağlanması gerektiğini söyledi.

KONUKMAN'IN KONUŞMASI

Yeni Parti Genel Başkan Yardımcısı Ercüment Konukman da, Meclis'te bir televizyon kanalını coşkuyla ancak gecikmiş bir karar olarak karşıladıklarını bildirdi.

1983'den beri böyle bir kanalın kurulmasını beklediklerini söyle-

yen Konukman, içtüzük değiştirilmeden, Parlamento çalışmalarının yayınlanmasının fazla ilginç gelmeyebileceğini, ancak kısa sürede içtüzüğün değişmesiyle daha renkli bir Parlamento çalışması ortaya çıkabileceğini ifade etti

Konukman, Genel Kurul'da meydana gelebilecek istenmeyen ve özlenmeyen sert konuşma biçimlerinin de, bu yayınlarla ortadan kalkacağına işaret etti.

EDİBALI'NIN KONUŞMASI

Millet Partisi Genel Başkanı Aykut Edibali ise, Türkiye'de siyasetin tıkanma noktasına geldiğini, bunu aşmanın yolunun Meclis olduğunu belirterek "Bu itibarla Meclis'i konu alan en sağlıklı haberleri, görüşmeleri doğrudan doğruya, tarafsız olarak Türk Milletine bildirecek olan bu televizyonun yayına girmesi güzel bir olay" dedi.

Partamento'nun Anayasa'da yazılı konumundan uzaklaştırıldığını iddia eden Edibali, TBMM'nin Birinci Meclis gibi yeniden donatılması gerektiğini, Meclis Televizyonunun buna yardımcı olacağına inandığını bildirdi.

1995 Mali Yılı Bütçesi Genel Kurul'da kabul edildi

Enflasyon hedefi yüzde 22.5

- 1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı, TBMM Genel Kurulunda 12 gün süreyle yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi. 23 Aralıkla yapılan son gün görüşmelerinin ardından yapılan oylamada, 1 katrilyon 335 trilyon 678 milyar liralık bütçe 159'a karşı 240 oyla benimsenerek kanunlaştı.
- Bütçede, 1994 yılında toptan eşya endeksine göre yüzde 149.5 olan enflasyonun yüzde 22.5'a çekilmesi hedefleniyor. Buna göre memur maaşlarının da ilk üç ayda yüzde 15 artırılması öngörülüyor. Başbakan Tansu Çiller, özelleştirmenin ekonominin yanısıra siyasi ve sosyal boyutta da dönüşümlere yol açacağını söyledi.

1995 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı, TBMM Genel Kurulunda yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi. 23 Aralık'ta yapılan son gün görüşmelerinin ardından yapılan oylamada, 1 katrilyon 335 trilyon 678 milyar liralık bütçe 159'a karşı 240 oyla kabul edildi.

Bütçede, 1994 yılında toptan eşya endeksine göre yüzde 149.5 olan enflasyonun yüzde 22.5'a çekilmesi hedefleniyor. Buna göre memur maaşlarının da ilk üç ayda yüzde 15, ikinci üç ayda ise yüzde 7.7 artırılması öngörülüyor.

İLK GÜNKÜ GÖRÜŞMELER

12 Aralık'ta TBMM TV'nin de naklen yayınlayarak yayın hayatına başladığı ilk gün görüşmelerinde ilk sözü alan SHP Grup Başkanı Seyfi Oktay, "12 Eylülün kalıntılarını temizlemek" iddiasıyla iktidara gelen Koalisyon Hükümetinin, daha demokratik bir ülke hedefini gerçekleştiremediğini belirterek, seçim kararı alınması gerektiğini söyledi.

ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz ise, "Bu memleketin kaderi böyle bir Hükümete teslim edilemez" dedi. Yılmaz, bütçenin "hayali ve başlamadan iflas etmiş bir bütçe" olduğunu savunarak bazı maddelerinin iptali için Anayasa Mahkemesine gidebileceklerini açıkladı.

RP Genel Başkanı Necmettin Erbakan ise "Getirilen bütçe gerçekmiş gibi konuşursam, boş yere konuşmuş olurum" diyerek, "Siz bu gemiyi yürütemezsiniz. Siz ancak batık geminin güvertesini boyarsınız ama

batık gemiyi kurtaramazsınız" şeklinde konuştu.

Başbakan Tansu Çiller ise, ANAP lideri Yılmaz'ı sorunların çözümüne yardımcı olmamakla ve kaçmakla suçlayarak, "18 ayları varken bırakıp kaçtıkları, ellerini taşın altına sokmadıkları Türkiye'de şimdi muhalefetleyen neye talip oluyorlar biliyor musunuz? Seçim için Hükümete ortak olmaya. Bu da yine kaçmak demektir" dedi.

MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş kişisel söz hakkını kullanırken yaptığı konuşmada DEP davası sonucuna değinerek, batı ülkelerinden gelen baskılara boyun eğilimemesi gerektiğini söyledi.

SON GÜNKÜ GÖRÜŞMELER

13-22 Aralık tarihleri arasında bakanlık bütçeleri tek tek ele alındı. 23 Aralık'ta yapılan son gün görüşmelerinde ilk sözü alan ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz, Başbakan Çiller'in kendilerine Elinizi taşın altına sokun' teklifinde bulunduğunu, ancak üç gün sonra bunu unuttuğunu ileri sürerek "Söylediklerini unutmayacağına söz verirse, ANAP'ın elini taşın altına sokmaya hazır olduğunu" söyledi. Çiller'in ANAP Hükümetleri döneminde alınan 78 trilyonluk iç borcun ülkeyi ipotek altına soktuğunu söylediğini hatırlatan Yılmaz, Koalisyon Hükümeti döneminde bu borcun 650 trilyona çıktığını kaydetti ve "Biz Türkiye'yi bu ipotekle de almaya hazırız" dedi.

RP Genel Başkanı Necmettin Erbakan ise Başbakan Çiller'in "iki

anahtar" vaadinin halka gözyaşından başka bir şey getirmediğini ileri sürdü. Erbakan "Ben iki saadet anahtarı öneriyorum. Birincisi 16 Nisan'da ara seçim, ikincisi 15 Ekim'de büyük seçimdir. Seçimden kaçmayın, halka gidin" diye konuştu. Gümrük Birliğine girilmesini engelleyen Yunanistan'a müteşekkirdik olduklarını söyleyen Erbakan, bu katılımın Anayasaya aykırı olduğunu, ayrıca sanayi ve tarımın buna uygun olmadığını ifade etti.

DYP Grubu adına konuşan Ekrem Ceyhan 1994 yılının enflasyonla mücadelede zor bir yıl olduğunu, beklenen sonucun alınamadığını, enflasyonla mücadele için ilk şartın kararlılık olduğunu; bunun da Hükümette bulunduğunu söyledi.

SHP Grubu adına söz alan Grup Başkanvekili Ercan Karakaş, istikrar programının en çok memurları etkilediğini, bunun önlenmesi için de memurlara sendika hakkının verilmesinin temel koşul olduğunu anlattı. Ziya Halis ise bütçenin geçen yıllariki bütçeler gibi borç faizi ve maaş ödeme bütçesi olduğunu belirterek "Sağlıksız bir ekonomik yapı içinde daha fazla büyümek mümkün değil" diye konuştu.

Eleştirileri yanıtlayan Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Murat Karayalçın, Hükümetin memurlara enflasyonun üzerinde zam yapma sözü verdiğini belirterek "Enflasyona yönelik hedefimiz yüzde 22. Enflasyonun bu oranın üzerinde olması halinde memurlara da zam yapılacaktır. Bu hükümetin sözüdür" dedi.

Bütçenin oylanarak kabul edilmesi üzerine teşekkür için kürsüye gelen Başbakan Tansu Çiller ise, Türkiye'nin zor bir dönemden geçtiğini, oylamanın sonucunu sadece Hükümete bir güven olarak değil, aynı zamanda Meclis'in bir direktifi olarak yorumladıklarını söyledi. Meclis'in güvenine layık olmak için gereken çalışmayı gece gündüz demeden sürdürmeye devam edeceklerini kaydeden Çiller, özelleştirmenin 1995 yılına damgasını vuracağını, ekonomik olduğu kadar siyasi ve sosyal boyutlarda da dönüşümlere yolaçacağını vurguladı.

ENFLASYON HEDEFİ

1994 yılında memurlara verilen yüzde 32'lik artışın yeterli olmadığını bildiklerini söyleyen Maliye ve Gümrük Bakanı İsmet Atilla, ilk gün görüşmeleri sırasında yaptığı konuşmada bu yılın ilk 6 aylık döneminde ise yüzde 23.6'lık bir artış öngörüldüğünü, daha iyi koşullar için enflasyonun ve istihdamın düşürülmesinin gerekli olduğunu bildirdi. Özelleştirme Yasasının ülkenin ekonomik yapısını değiştireceğini belirten Atilla "Bundan sonra küçülen bir devleti, etkin bir devlet anlayışını göreceksiniz. Türkiye'de yeni bir dönem başlamıştır" dedi.

Meclis'te kabul edilmesinin ardından Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 1995 Bütçe Kanununda, özelleştirmeden sağlanması programlanan gelirler gösterilmezken, 1995 yılı büyüme hızı yüzde 4.4 olarak, enflasyon oranı ise yüzde 22.5 olarak hedeflendi.

Bütçe Kanununda, devlet memurlarının gelirlerinde yılın ilk yarısı için yüzde 12.9 reel artış öngörüldü. Bu artışın sağlanabilmesi için memur ve emekli maaşlarına yılın ilk üç ayı için yüzde 15, ikinci üç ayında ise yüzde 7.7 ücret zammı yapılacak.

Kanuna göre, 1995 yılında ihracatın 19.5 milyar dolarlık ihracat ve 27 milyarlık da ithalat gerçekleştirilecek. Kamu yatırımlarında ise yüzde 53.7 oranında artış öngörüldü. Enerji sektöründe yüzde 102.4, eğitimde yüzde 61, sağlıkta ise yüzde 58.9 oranında artış öngören Tasarı, SSK için 20 trilyon, Bağ Kur için ise 6 trilyon liralık ödenek içeriyor.

TBMM BÜLTENİ 0 8

TBMM Başkanının yeni yıl mesajı: TBMM-TV yayınları parlamentomuzun aynasıdır

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk 1994 yılını geride bırakıp 1995 yılına girerken yayınladığı yeni yıl mesajında, yeni yılda, demokrasimizi güçlendirici, vatandaşların hak ve özgürlüklerini genişletici ve güvence altına alıcı çalışmaların işbirliği içinde başarıyla sonuçlanacağına inandığını söyledi. Cindoruk mesajında Aralık ayında deneme yayınlarına başlayan TBMM TV'nin parlamentonun aynası olduğunu da belirterek, bu televizyonun kesintisiz, sansürsüz ve tarafsız yayın yapacağını bildirdi. Cindoruk'un yeni yıl mesajı şöyle:

"Yaşamımızda izler bırakan bir yılı geride bıraktık. Umut ve beklentilerimizin gerçekleşmesi dileğiyle yeni bir yıla giriyoruz.

1995 yılında da, ülkemizde demokratik değer ve kurumların daha da güçlendirilmesi ve hukuk devleti ilkelerinin üstünlüğü uygulamalarının tam olarak işlerlik kazanmasını sağlayıcı yasal değişiklik ve düzenlemelerin yapılması çabalarımız öncelikle ve hızla sürecektir.

Başta Anayasa olmak üzere, demokrasimizi güçlendirici, vatandaşlarımızın hak ve özgürlüklerini daha da genişletici ve güvence altına alıcı çalışmalarımızın işbirliği içinde ve ortak katkılarımızla başarıyla

la sonuçlanacağına içtenlikle inanıyorum.

Sevgili vatandaşlarım.

Halkımızın parlamento çalışmalarındaki bilgi edinme ihtiyacına büyük ölçüde cevap verecek ve demokratik katılımı artırarak bir hizmeti gerçekleştirmenin mutluluğu içindeyiz.

TBMM Televizyonu, Meclisimizin tüm çalışmalarını, milletvekillerimizin yasama ve denetim faaliyetlerindeki konuşma ve tartışmalarını kesintisiz, sansürsüz, tarafsız yayınlarla ekrana getirmektedir. Bu yayınlar parlamentomuzun aynasıdır.

Yüce Mecliste görüşülen konular, çıkan yasalar, alınan kararlar ve denetim faaliyetleri hakkında halkımıza ayrıntılı bilgiler verilecek, gerçekler olduğu gibi yansıtılacaktır. TBMM Televizyonu ile demokrasinin temel gereklerinden biri daha gerçekleştirilmiştir.

Bu inançlarla, yurt içinde ve dışındaki tüm vatandaşlarımızın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile diğer Türk cumhuriyetlerindeki soydaş ve kardeşlerimizin yeni yılını kutluyorum. 1995 yılının tüm insanlık için barış ve esenlik getirmesini Yüce Allah'tan diliyorum, sevgi ve saygılar sunuyorum."

Çekiç Güç'ün görev süresi uzatıldı

TBMM Genel Kurulu'nun 28 Aralık günkü 63. birleşiminde, ülkemizde konuşlandırılan çokuluslu gücün görev süresinin 31 Aralık 1994'ten itibaren 6 ay süreyle uzatılmasına, çokuluslu gücün yapısı, güce bağlı yabancı ülke silahlı kuvvetleri personelinin ülkemizde tabi olacakları statünün tayini, Türkiye'nin güce katkısı ve bu gücün amaçlarına uygun biçimde kullanılmasıyla ilgili bütün kararları almaya ve gerektiğinde harekati sona erdirmeye Bakanlar Kurulunun yetkili kılınmasına ilişkin Başbakanlık tezkeresinin görüşmeleri yapıldı.

İstem üzerine yapılan açık oylama sonucunda Çekiç Güç'ün görev süresini 6 ay süreyle uzatan Başbakanlık tezkeresi kabul edildi.

Karayalçın Dışışleri, Alagöz Devlet Bakanı



Dışışleri Bakanı Mümtaz Soysal'ın, Başbakan Tansu Çiller'in görevine müdahale ettiğini öne sürerek 28 Kasım günü istifa etmesinden sonra bu görev ve 13 Aralıkta SHP Genel Başkanı ve Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Murat Karayalçın atandı. Bu göreve gelmesi üzerine mevcut yasa gereği Başbakan Yardımcılığı görevini sürdürmesi mümkün olmayan Karayalçın bir süre Başbakan Yardımcılığına vekalet etti. Ancak daha son-



ra TBMM Genel Kurulu'nda 22 Aralık günü Devlet Bakanlarından başka bakanların da Başbakan Yardımcısı olmalarına olanak veren yasa değişikliği kabul edildi. Aynı yasa devlet bakanlıklarının sayısını da artırdı. Böylece SHP lideri Murat Karayalçın hem Dışışleri Bakanlığı hem de Başbakan Yardımcılığı görevini üstlendi. Buarada Karayalçın'dan boşalan Devlet Bakanlığına 27 Aralık günü Gaziantep Milletvekili Bahattin Alagöz getirildi.

DEP davası sonuçlandı

Yaklaşık 9 aydır Ankara 1 No.lu Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde süren DEP davası 8 Aralık günü sonuçlandı. Mahkeme, kapatılan Demokrasi Partisi'nin, dokunulmazlıkları kaldırılan ve milletvekillikleri düşen 7 DEP eski milletvekili ile bağımsız 1 milletvekilinin yargılandığı davada, Mahmut Almak ve Sırrı Sakık'a 3'eryıl ffşaray ağır hapis ve 60'ar milyon lira ağır para, Sedat Yurtdaş'a 7.5 yıl ağır hapis, Ahmet Türk, Leyla Zana, Orhan Doğan, Hatip Dicle ve Selim Sadak'a da 15'er yıl ağır hapis cezası verdi. Mahkeme aynı zamanda, karar Yargıtay'ca onaylanıncaya kadar Mahmut Almak ve Sırrı Sakık'ın tahliyesine karar verdi. Dokunulmazlığı kaldırılan ancak milletvekilliği düşmeyen Sımak bağımsız milletvekili Mahmut Almak Meclisteki görevine geri döndü.

Yeni Demokrasi Hareketi Mecliste Muzaffer Arıkan SHP'den istifa etti

Çalışmalarını uzun süredir Cem Boyner'in liderliğinde sürdüren Yeni Demokrasi Hareketi 22 Aralık günü siyasi partiye dönüştü ve bir bağımsız milletvekilinin de kurucuları arasında bulunması nedeniyle TBMM'de temsil edilmeye başladı. Muş Bağımsız Milletvekili Mehmet Emin Sever'in YDH kurucusu olması nedeniyle TBMM'de temsil edilen parti sayısı 11'e yükseldi.

Bu arada SHP Mardin Milletvekili Muzaffer Arıkan partisinden istifa etti. Arıkan'ın istifası üzerine SHP'nin milletvekili sayısı 48'e indi.

MİLLETVEKİLİ DAĞILIMI

DYP

Doğru Yol Partisi

ANAP

Anavatan Partisi

SHP

Sosyaldemokrat Halkçı Parti

RP

Refah Partisi

CHP

Cumhuriyet Halk Partisi

MHP

Milliyetçi Hareket Partisi

DSP

Demokratik Sol Parti

BBP

Büyük Birlik Partisi

YP

Yeni Parti

MP

Millet Partisi

YDH

Yeni Demokrasi Hareketi

BAĞIMSIZLAR

KİT Komisyonu Başkanı Üçpınarlar: Özelleştirmeyi denetleyeceğiz



Özelleştirmenin bir devlet politikası haline geldiğini belirten Hamdi Üçpınarlar, "Özelleştirmede yapılacak bir hata, kamuoyunda devlete olan güvenin sarsılmasına, her iyi hareket de güvenin artmasına neden olacaktır" dedi. Üçpınarlar, özelleştirmenin, komisyonun yükünü hafifletmeyeceğini belirterek, "Özelleştirme çalışmalarını Sayıştay'ın yan ısı ra Meclis adına biz denetleyeceğiz" diye konuştu. TBMM KİT Komisyonu bu yıl KİT'lere ait 333 dosyayı denetledi.

TBMM Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu, bu yıl içinde KİT'lerin 1991 ve 1992 yıllarına ait hesaplarını içeren 333 dosyayı idari ve mali yönden denetledi. Komisyon denetlediği kurumlardan sadece Orman Ürünleri Sanayii ile Denizcilik Bankası'nın 91/92 hesaplarını aklamadı, Emlak Bankasının da 1991 yılı hesaplarını da ibra etmedi. Komisyon 112 KİT dosyasını ibra etti. 52 KİT hakkında şartlı ibra kararı veren Komisyon 89 KİT hakkında da genel görüşme açılmasına karar verdi.

Komisyon Başkanı DYP Çanakkale Milletvekili Hamdi Üçpınarlar, çıkarılan yasa uyarınca yapılacak özelleştirmelerin denetimini de KİT Komisyonunda yapacaklarını söyledi. Yapılacak özelleştirmenin bir Devlet politikası haline geldiğini söyleyen Üçpınarlar, "Özelleştirmede yapılacak bir hata, kamuoyunda devlete olan güvenin sarsılmasına, yapılacak her iyi hareket de milletin devletine olan güveninin artmasına neden olacaktır." dedi.

KİT Komisyonu Başkanı Hamdi Üçpınarlar, gerek Mayıs/Haziran döneminde gerekse Kasım ayında yapılan denetimler ve çıkarılan özelleştirme yasası ile ilgili olarak TBMM Bültenine açıklamalar yaptı. Üçpınarlar'ın açıklamaları şöyle:

ÖZELLEŞTİRME

Soru: Özelleştirme, sizin çalışmalarınızı nasıl etkileyecek, yükünüz hafifleyecek mi?

Üçpınarlar: Özelleştirme hadisesi bizim yükümüzü hafifletmez. Aslında özelleştirme yapılırken dahi, yapıldıktan sonra kalan diğer mües-

seseler, her biri ciddiyetle ele alındığı taktirde çalışmalarımızda bireksilme mümkün olmayacaktır. Bu müesseselerin azlığı nihayet bizim biraz daha fazla, biraz daha rahat çalışma ortamı sağlayacaktır. Ama bu özelleştirme yapılırken de bizim üzerimize büyük sorumluluk düşmektedir. Zira biz bu müesseseleri bağlı oldukları bakanlıklardan daha iyi tanıdığımız iddisi içindeyiz. Zira, oraların yönetimin-den tutunuz, mali yönetim ve denetimine kadar herşey, Komisyonumuzda çok açık ve net olarak irdelenmekte, görüşülmekte ve bir neticeye bağlanmaktadır. O nedenle özelleştirme kapsamında olan müesseselerin özelleştirme koşullarında dahi bizim komisyonumuzun muhtelif önerileri olmuştur, bundan sonra da olacaktır, hatta özelleştirme kanunu çıkartılırken bize göre çok önemli olan üç maddeyi biz ilave ettik.

Bunlardan birincisi, özelleştirmenin denetiminin sadece Sayıştay tarafından yapılması teklif edilmişti, biz bunu değiştirdik; mali yönden yine Sayıştay'ın denetelemesini, diğer denetimlerin Meclis KİT Komisyonu tarafından yapılmasını Anayasaya da uygun olduğundan yasaya koydurduk. İkincisi: KİT'ler şehirlerin ortalarında büyük ve imara açılmaya müsait arsalar yaratmıştır. Bunların imara açılmadan satılması halinde Devletin zarara uğrayacağını, daha doğrusu bu boş arsaların ifrazı yapılarak imara açılması halinde Devletin daha kazançlı çıkacağı düşüncesiyle bir önerge daha hazırlayıp kabul ettirdik. Böylece özelleştirmeden beklenen gelirin yaklaşık olarak 100 trilyon daha

fazla artırılması sağlanmış oldu. Ayrıca, yapılacak imar planların beş yıl içinde değiştirilmesini de men ettik. Bir de BİT'leri de düzene koyacak düzenleme yaptık.

Soru: Özelleştirmenin denetimini nasıl yapacaksınız?

Üçpınarlar: Geçtiğimiz yıllarda nasıl Kamu Ortaklığı İdaresini biz denetliyorsak, Özelleştirme İdaresini de biz denetleyeceğiz. Özelleştirme, bu İdare tarafından yapılacağına göre, yaptığı her tasarrufu da denetleme imkanına sahibiz. Buna ilişkin yetkimizi Anayasa'nın 165. maddesinden ve son çıkan Özelleştirme Yasasına koyduğumuz maddeden alıyoruz.

İki yıldan beri bir şey söylüyorum. Özelleştirme bir Devlet politikası halini almalıdır. Bu kanunla da bu sağlanmıştır. Yani özelleştirmeyi sadece DYP'nin ya da DYP-SHP Koalisyonunun bir meselesi olarak görmemek lazım. Kamuoyu bu konuda değişik bir biçimde şartlanmıştır. Yapılacak özelleştirme bir Devlet politikası haline gelmiştir. Özelleştirmede yapılacak bir hata kamuoyunda devlete olan güvenin sarsılmasına, yapılacak her iyi hareket de milletin devletine olan güveninin artmasına neden olacaktır. O nedenle hem Özelleştirme İdaresi Başkanlığı hem de KİT'ler, sıkı denetimimiz ve takibimiz altında olacaktır. Bunun şakaya gelecek tarafı yoktur. Bu nedenle biz Komisyon üyelerine büyük görev düşmektedir. Komisyon üyesi arkadaşlarımızla birlikte özelleştirmenin yapılış biçiminden tutun da, gerçekleşme noktasına kadarki bütün safhaları yakinen takip edilmektedir. Bu nedenle özelleştir-

meyi yapacak olan bugünkü Hükümetin, icrada bulunan kişilerin omuzlarında büyük yük ve vebal vardır. Bu kuruluşları millet adına denetleyen TBMM Kamu İktidasi Teşebbüsleri Komisyonunun da aynı tarzda omuzlarında büyük yük ve vebal olduğunu herkes kabul etmelidir. Komisyon olarak bizim de bu bilinç içinde hareket ettiğimiz ve ciddiyet içinde olduğumuzun bilinmesini isterim.

YARGI REFORMU ŞART

Soru: Yasa ve yönetmelikler çerçevesinde yapılan KİT denetimleri yeterli midir? Mevzuatta yeniden düzenleme yapılmasını gerekli görüyor musunuz?

Üçpınarlar: Bugünkü çerçeve içinde, yasaların bize tanıdığı imkanlar yeterli midir, değil midir, noktasına gelince; yeterli olmasına rağmen iyi organize olunamamıştır. Eksiklikleri mevcuttur. Ama benim prensibim şudur: Herşeyi kanun ve yönetmeliklerle düzenlemem mümkün değildir. Nihayet bu çıkarmış bulduğumuz kanun ve yönetmeliklere, uyacak olan bu toplumun insanıdır. Uygulayacak olan da bu toplumun insanıdır. O nedenle, idarecilik vasfı, çok ayrı bir mahiyet taşır. İdarecilik sadece kanunlara, yönetmeliklere tüzüğü bağlı kalarak tabi kalarak yapıldığı taktirde hiç bir başarı elde edemezsiniz. Ben, Anayasasının 165. maddesinin bize tanıdığı yetkiler çerçevesinde ve kanunların, yönetmelikleri yorumlayabildiğim, daha doğrusu yararlı olduğuna kanaat getirdiğim tarzda yapmaya çalıştım. Bu yaptıklarımızın doğru olduğu da kamuoyu tarafından kabul edilmiş, hatta bize ilk defa böyle ciddi çalışmaların görüldüğü, objektif olarak meselelerin tartışıldığı ve kararların alındığı yolunda bir çok tebrikler gelmiştir. Bunlarla büyük mutluluk duydum. Bu, benim ve komisyon üyesi arkadaşlarımda şevkini artırmaktadır.

Soru: KİT Komisyonu olarak bugüne kadar yapılan denetimlerde, aklanmayan bazı kurumlar oldu ve bu kurumların yöneticileri mahkemeye sevk edildi. Yargılama sonuçları hakkında size bilgi geliyor mu?

Üçpınarlar: Mahkemeye in-

tikal eden ancak cezayı müeyyideyle karşı karşıya kalmış bazı yöneticiler mevcut. Ama maalesef burada bir gerçeği daha dile getirme mecburiyetindeyiz. O da şudur. Türkiye'deki yargının çok yavaş yürümesinden dolayı toplumun bir şikayeti var. Biz de bu toplumun bir üyesi olduğumuz göre, yine görüştüğümüz konular bu toplumun konuları olduğuna göre, yargıdaki bu aksaklığı gözardı etmek mümkün değildir. O nedenle şikayet yönünde değil de, bir teşhis, bir tesbit ve de çözüm yolu olarak söylüyorum ve öyle inanıyorum ki, Türkiye'de bir yargı reformunun bir an evvel yapmak gereği vardır. Şunu belirtmek gerekir ki, bizim görevimiz, kurumları, yöneticileri mahkum ettirmek çabası içinde olmak değildir. Bizim görevimiz, inancım odur ki, komisyon üyesi arkadaşlarımda da inancı bu yöndedir: Yapanın yanına kar kalıyor imajını, görüntüsünü biz kamuoyundan silmek mecburiyetindeyiz. O nedenle de son iki yıldır yaptığımız denetimi biz ciddi biçimde yapmak amacında olduk. Yargıya intikal etmesi gereken

konuları yargıya intikal ettirdik; idareye gitmesi gereken konuları idareye intikal ettirdik. Bunların da bugüne kadar takipçisi olduk, bundan sonra da takipçisi olacağız. Bundan hiç kimsenin şüphesi olmaması gerekir. Belki burada şahıslara inmek istemiyorum ama elbetteki yargıda mahkum olmuş veya bir laf vardır, 'Minareyi çalan kılıfını uydurur' esprisi içinde bazı yapılan şeylerde bu söylenen söz geçerlidir. Adam gerçekten minareyi çalmış ama kılıfını hazırladığı için de yargı tarafından takipsizliğe maruz kalmış bazı durumlar vardır ki, biz de bunları kamuoyuna yazılı ve görsel basın vasıtasıyla ifşa etmeye çalışıyoruz. Şuna inanıyorum, Komisyon olarak yargıya intikal ettirmenin yanında, bir de kamuoyu vicdanında, eğer kişilerin yanlış yapmış olması durumunda, mahkum ettirme yoluna gitmekle en iyi şeyi yaptığımız kanaatindeyim. Çünkü hiç olmazsa o kişiler kamuoyu vicdanında mahkum olarak, bana göre cezanın en büyüğünü almış sayılırlar. Tabii, onlarda da bu anlayış varsa.

KİT Komisyonu'nun işlevi nedir?

TBMM KİT Komisyonu, Anayasa'nın 165. maddesinin kendisine vermiş olduğu yetkiler çerçevesi içinde hisselerinin yüzde 50 ve 50'den fazlası kamuya ait olan kurumları denetleme yetkisine sahiptir. Bu denetimler gerek idari ve gerekse de mali yönden yapılmaktadır. Bu denetimler sırasında Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu tarafından, bu müesseselerin yıl içindeki faaliyetleri ve çalışmaları takip edilir, onların hazırladığı raporlar, temenniler mahiyetini taşıyan maddeler halinde bir kitapçık haline getirilir ve her yıl yılın ilk ayından başlamak üzere Komisyon üyelerinin arasından seçilen alt komisyonlar oluşturulur. Her alt komisyon bir müessese-yi inceler. Nisan ayına kadar alt komisyon çalışmaları biter. Alt komisyonun önemli gördüğü ve üst komisyonda incelenmesinde fayda mülhaza ettiği temenniler, üst ko-

misyonu aktarılır. Nisan ayında üst komisyonda başlayan çalışmalarda da 35 üyeden oluşan Komisyon, görüşülmekte olan müessesenin yöneticileri, bunun yanında DPT yöneticileri, bakanlık temsilcileri, Hazine ve Dış Ticaret temsilcileri, bağlı bulundukları organlar ve hatta bazen bağlı oldukları bakan bizzat çağırılarak bu çalışmalar yürütülür. Bu çalışmalar sonunda çalışmalarında büyük aksaklıklar görülen, Devleti zarara soktuğu kanaatine varılan müesseselerin hesaplarının ibra edilmemesi nedeniyle de savcılıklara suç duyurusunda bulunulur. Ayrıca ilgili bakanlıklarına ve Başbakanlık Teftiş Kurulu'na olayın incelenmesi için Komisyon kanalıyla aktarılır. 1994 yılı içinde 1991 ve 1992 yıllarına ait hesaplar incelendi, görüşmeler yapıldı. Bu yılki denetimler sırasında KİT'lere ait tam 333 dosya denetlendi.

TBMM'DE DIŞ İLİŞKİLER

TBMM'den Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne çağrı:

Bosna Hersek'e silah ambargosu kaldırılsın

TBMM, Bosna Hersek'teki Sırp vahşetinin bir an önce sona erdirilmesi için uluslararası güçleri harekete geçmeye çağırdı. TBMM'nin daha önce 12 Mayıs 1992 ve 12 Ocak 1993 tarihlerinde de Sırp katliamını kınayan kararlar aldığını hatırlatan TBMM'deki siyasi parti temsilcileri, "İnsanlığın yüzkarası olan bu çatışmayı sona erdirebilecek temel yollardan birisinin de Bosna Hersek'li müslümanlara nefsi müdafaa imkan ve fırsatının verilmesi olduğunu" vurguladılar. DYP, ANAP, SHP, RP Grup Başkanvekilleri ile MHP, CHP, DSP ve BBP temsilcilerinin altına imza koyduğu 1 Aralık 1994 tarihli bildiride şöyle denildi:

ORTAK BİLDİRİ

"Türkiye Büyük Millet Meclisi Bosna Hersek'teki Sırp vahşeti ile ilgili olarak aşağıdaki hususların dünya kamuoyuna duyurulmasını gerekli görmüştür.

Yugoslavya'nın dağılmasından sonra ortaya çıkan bağımsız devletlerden birisi olan ve halen de Birleşmiş Milletler'in tam üyesi bulunan Bosna Hersek devletine, eski Yugoslav Federal Ordusu'nun silah, mühimmat, personel ve yönetim gücünü ayrıca Sırbistan'ın her türlü desteğini yanına alarak uluslararası hukuka aykırı ve haksız şeklide tecevüz eden ve hür ve bağımsız bu devletin topraklarını Avrupa'nın ve bütün dünyanın gözleri önünde kuvvet

kullanarak işgal eden Sırp, dini ve etnik kıyım hareketine girişerek yüzbinlerce masum insanı kadın-erkek-çocuk-yaşlı-hasta-hamile demeden katletmiş, milyonlarca insanı göçe zorlamış ve yüzbinlerce müslümanı esir kamplarında insanlık dışı muameleye tabi tutmuş ve Bosna Hersek devletinin toprak bütünlüğüne kastederek Birleşmiş Milletler'ce tanınan resmi sınırları içerisindeki topraklarının çok büyük bir bölümünü işgal etmiştir.

TBMM, Bosna Hersek fa-ciasının Birleşmiş Millet-ler Yasası'nın verdiği hak ve yetki/er kullanıldığı takdirde üye ülkeler tara-fından çözülebileceğine inanmaktadır ve üye ül-keleri bu çözümü sağ-lamaya davet etmektedir.

İnsanlığın bütün yüce değerleri tüm uluslararası kurum ve kuruluşların gözleri önünde, Avrupa'nın ortasında çiğnenirken, önce BM, daha sonra BM emrinde NATO olaylara müdahale ederek çözüm arar gibi görünmüş, ancak ne diplomatik girişimler ne de barışı koruması beklenen diğer askeri tedbirler hiç bir sonuç vermemiş, tam tersine Sırp saldırganlığı bütün vahşeti ile artarak devam edebilmiştir. Bugün gelinen nokta, Avrupa'da

çatışmaların bölgesel genişlemesini, hatta genel bir çatışmaya dönüşme tehlikesini doğurmaktadır. Zira, barışı koruma amacıyla bölgede bulunan BM gücü banşı sağlayamadığı ve koruyamadığı gibi, masum Bosna Hersek halkını, BM'nin kendisinin ilan ettiği "güvenli bölgeleri" ve hatta kendi askerlerini dahi emniyet altına alamaz duruma düşmüştür. Aksine Sırlara cesaret vermiştir. Zira, müdahalenin Sırp saldırılarını önlemeye yönelik değil, dünya kamuoyuna müdahale ediyor görüntüsü vermek için yapıldığı herkes gibi Sırp tarafından da görülmüştür. Sonuçta BM ve NATO üstlendikleri görevleri yerine getirmediğinden, saldırgan Sırp daha da azmış, Bosna Hersek'teki insanlık dramı ağırlaşmış, istikrarsızlığın, kargaşanın ve hatta silahlı çatışmaların bölgeye süratle yayılma istidadı ortaya çıkmıştır. Bazı güçler bugün Bosna Hersek'te yeni bir Endülüs olayı sergilemek istemektedirler. Bu bakımdan TBMM dünya kamuoyunu uyarmak gereğini duymaktadır. **BM BARIŞ GÜCÜ KOMUTANI DEĞİŞTİRİLSİN** Başta NATO, BAB, Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi, AGİK, İslam Konferansı Örgütü olmak üzere tüm uluslararası kuruluşları

TBMM'DE DIŞ İLİŞKİLER

katliamı derhal durduracak yeni ve etkili tedbirler almaya, Bosna Hersek'in işgal edilen topraklarının iade edilerek meşru sınırlarının yeniden güven altına alınmasına, savaş suçlularının yargılanma mekanizmasının en kısa zamanda işletilmesine, saldırganın neden olduğu maddi ve manevi yıkıntıların ve zararların telafisine, saldırganın savaş suçlusu ilan edilerek sebep olduğu zararın tazmin zorunda bırakılmasına, BM Barış Gücü Komutanı'nın değiştirilmesine bir kere daha davet ediyoruz.

SİLAH AMBARGOSU KALKSIN

İnsanlığın yüzkarası olan bu çatışmayı sona erdirebilecek temel yollardan birisinin de Bosna Hersek'li müslümanlara nefsi-i müdafaa imkan ve

fırsatının verilmesi olduğuna inanıyoruz. Bunu temin için Bosna Hersek üzerindeki silah ambargosunun acilen kaldırılmasını ve Bosna Hersek'e ekonomik, mali, siyasi ve askeri destek verilmesini kesin şart telakki ediyoruz.

Körfez krizinin çözülmesinde işletilen BM mekanizmasının Bosna Hersek krizinin çözümünde de aynen uygulanması için hükümetimizin ve önde gelen BM üyelerinin harekete geçmesini gerekli görüyoruz.

TBMM, Bosna Hersek faciasını Birleşmiş Milletler Yasasının verdiği hak ve yetkiler kullanıldığı takdirde üye ülkeler tarafından çözülebileceğine inanmaktadır ve üye ülkeleri bu çözümü

sağlamaya davet etmektedir. TBMM'nin 12 Mayıs 1992 ve 12 Ocak 1993 tarihli beyanlarının ve yukardaki tesbitler ışığında TBMM bir kere daha halkımızın ve devletimizin bütün kuruluş ve imkanlarıyla ve yüce milletimizin verdiği ilhamla Bosna Hersek faciasının sona erdirilmesi, adil ve kalıcı bir çözüme kavuşturulması için, bugüne kadar yapa geldiği girişim ve çabaların daha müessir bir şekilde sürdürülmesini talep etmekte ve bu amaca yönelik tüm girişimleri yüce Türk Milleti adına bütün gücüyle destekleyeceğini kamuoyumuza ve bütün dünyaya duyurmayı, olayların ulaştığı bu vahim noktada zorunlu görmektedir."

TBMM'de Bosna Hersek için Araştırma Komisyonu

TBMM'de Bosna Hersek Araştırma Komisyonu kuruldu. Başkanlığına S.Kemal Mımaroglu'nun getirildiği komisyonda Vehbi Dinçerier Başkan Yardımcısı, Tahir Köse Sözcü, Oğuzhan Asiltürk Katip Üye, Bülent Akarcalı, Rifat Serdaroğlu ve Ekrem Ceyhan da üye olarak yer aldılar.

KOMİSYON NASIL KURULDU?

DYP Grup Başkanvekili Turhan Tayan, ANAP Grup Başkanvekili M. Oltan Sungurlu, SHP Grup Başkanvekili Ercan Karakaş ve RP Grup Başkanvekili Şevket Kazan TBMM Başkanlığı'na başvurarak Bosna Hersek'le ilgili bir araştırma komisyonu kurulmasını isteyen bir önerge verdiler.

Başta BM olmak üzere uluslararası kuruluşların Körfez krizinde sergiledikleri ciddiyet ve duyarlılığı Bosna Hersek olayında

göstermediklerine dikkat çekilen önergede dini ve etnik kıyımın bütün vahşetle sürdüğü belirtilerek "Gelinen bu noktada Bosna Hersek devletinin ortadan kaldırılması, topraklarının saldırgan Sırlara teslim edilmesi, Büyük Sırbistan hayalinin gerçekleşmesi ve bölgede yaşayan Müslüman, Hristiyan bütün Sırp karşıtı insanların katledilmeleri söz konusudur" denildi.

TBMM'nin 1 Aralık'ta yayınladığı bildiriye de yer verilen önergede araştırma komisyonu kurulması gerekliliği şöyle ifade edildi:

"TBMM'nin kararlılığını ve görüşlerini yurt dışındaki karar odaklarına anlatarak, hakkın ve haklının yani Müslüman Boşnakların ve mağdur olan Hırvatların ve Bosna Hersek Devleti'nin lehine kamuoyu oluşturmak; bu konudaki

milli siyasetimizin uygulanmasında icra makamlarına destek olmak, bütün milletimizin duyduğu düşünce ve emellerine tercüman olmak üzere derhal bir araştırma komisyonu kurulmasını, komisyonun nihai raporunu en geç iki ay içinde hazırlamasını, sık sık ara raporlarla Meclisimizi bilgilendirmesini, yurt dışında çalışma yapmasına yetki verilmesini, dış siyaset, savunma ve hukuk uzmanları ile takviye edilmesini arz ve teklif ederiz."

Bu önerge, Çorum Milletvekili Muharrem Şemsek ve 11 arkadaşı tarafından verilen Bosna Hersek'te son günlerde yoğunlaşan Sırp saldırıları ve katliamları konusundaki önerge ile birleştirilerek TBMM Genel Kurul'unun 6 Aralık 1994 günü birleşiminde kabul edildi ve Bosna Hersek konusunda bir Meclis Araştırması Komisyonu kuruldu.

TBMM'DE DIŞ İLİŞKİLER

Türk Grubu Başkanı Artvinli, KEİPA4. Genel Kurulu'nda Bosna Hersek'teki vahşeti dile getirdi

'Sırplar ödüllendirildi'

KEİPA Türk Grubu üyesi Rasim Zaimoğlu, Genel Kurul'da yaptığı konuşmada bölge ülkeleri arasında ticaretin artırılması hedeflenirken, çevre sağlığı ile ticaret dengesinin bozulmamasına dikkat edilmesini istedi. Rasim Zaimoğlu, ticari işbirliği çerçevesinde gümrük düzenlemelerinin yapılmasının şart olduğunu belirtti.

Genel Kurul'da Karadeniz'in Çevresel Sağlığı ile ilgili tavsiye kararı üzerine konuşan KEİPA Türk Grubu üyesi Kemalettin Göktaş da Karadeniz havzasının 160 milyon nüfusu barındırmakta olduğunu belirterek, bölgede ekolojik dengenin bozulduğunu, 1980'lerde 800 bin ton olan balık potansiyelinin 100 bin tona düştüğünü vurguladı.

KEİPA Türk Grubu Başkanı İbrahim Artvinli, Bosna Hersek'te yaşanan soykırıma KEİPA'nın sessiz kalmaması gerektiğini söyledi.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA) 4. Genel Kurul toplantısı 11-13 Aralık 1994 tarihleri arasında Arnavutluk'un başkenti Tiran'da yapıldı. Genel Kurulda TBMM'yi İbrahim Artvinli'nin başkanlığını yaptığı KEİPA Türk Grubu üyeleri Osman Seyfi, Muhtar Mahramlı, Rasim Zaimoğlu, Evren Bulut, Kemalettin Göktaş, Ahmet Kamil, Orhan Kilercloğlu ve Erman Şahh temsil ettiler. Açılış konuşmalarını Arnavutluk Cumhurbaşkanı Sali Berisha, KEİPA Başkanı Olexander Moroz ve Arnavutluk Meclis Başkanı Pjeter Arbno'nin yaptığı toplantıda KEİPA Türk Grubu Başkanı İbrahim Artvinli de bir konuşma yaparak KEİPA Genel Kurulu'nun Sırp saldırılarını kınaması çağrısında bulundu.

Artvinli, PAB'in (Parlamentolararası Birlik) KEİPA'ya "ortak üyelik" statüsü tanımasını sevindirici bir gelişme olarak niteleyerek KEİPA'nın bölgedeki sorunlara çözüm yolları ararken dünyada gelişen olaylara da kayıtsız kalmaması gerektiğini belirtti. Bosna Hersek'te yaşanan soykırıma, Sırp vahşetine seyirci kalınmaması ve lanetlenmesi gerektiğine işaret eden Artvinli şöyle dedi.

"Türkiye'nin Bosna Hersek politikasını belirleyen temel ilke, bu

ülkenin bağımsızlığı, egemenliği, toprak bütünlüğü ve birliğinin kendine özgü çoğulcu yapısı içinde korunması ve uluslararası güvence altına alınması olmuştur. Türkiye, bölgede barışın sağlanması, kan dökülmesinin önüne geçilmesi için BM tarafından alınan yaptırım kararlarının denetlenmesi ve bunlara uyulmasını sağlama sürecinde de etkin bir biçimde yerini almıştır."

BM Güvenlik Konseyi'nin Yugoslavya Federal Cumhuriyeti'ne yönelik yaptırımların hafifletilmesi konusunda aldığı kararlar bugüne kadar saldırgan Sırlara fiilen destek veren tarafın ödüllendirildiğini ileri süren Artvinli, sınıra yerleştirilen uluslararası gözlemcilerin sayıca ve sahip oldukları yetkiler itibarıyla bu görevi yerine getirdiklerine de kuşkuyla baktıklarını söyledi.

ABD'nin Güvenlik Konseyi'ne sunduğu Bosna Hersek'in silah ambargosu dışında bırakılmasına yönelik karar tasarısını Türkiye'nin desteklediğini belirten Artvinli, "Bosna Hersek Hükümetini meşru müdafaa hakkından yoksun bırakan silah ambargosunun kaldırılması amacına yönelik girişimleri desteklemeye devam edeceğiz" dedi. Artvinli sözlerine şöyle devam etti:

"Bölgede çetin kış koşullarının hüküm sürmeye başladığı bu dönemde sivil halka ulaştırılan insani yardım miktarının artırılması uluslararası toplumun bölgeye yönelik ilgisinin devam ettiğini göstermek açısından

büyük önem taşımaktadır. Bihaç'ın güvenli bölge statüsünün korunması ve mahsur durumda kalmış bulunan yaklaşık 70 bin kişiye yönelik saldırılara son verilmesini sağlamak üzere BM Güvenlik Konseyi'nin derhal harekete geçirilmesi, BM, NATO, İslam Konferansı Örgütü, ABD ve Batılı ülke liderleri nezdinde girişimlerde bulunmuştur. Asamblemiz yaşanan bu vahşete seyirci kalmamalı ve Sırları kınamalıdır."

KARADENİZ'İN ÇEVRESEL SAĞLIĞI

Genel Kurul'da, Ekonomi, Ticaret Teknoloji ve Çevre Komitesi'nin "Karadeniz'in Çevresel Sağlığı" raporu ile ilgili olarak söz alan KEİPA Türk Grubu üyesi ve Komite Başkan Yardımcısı Rasim Zaimoğlu, bölge ülkeleri arasında ticaretin artırılması hedeflenirken, çevre sağlığı ile ticaret dengesinin bozulmamasına dikkat edilmesini istedi. Zaimoğlu, KEİPA'ya üye ülkeler arasında enformasyon ağının önemini vurgulayarak "Karadeniz'de ekolojik kayıpları engellemek ve gerek doğal kaynakların gerekse kalkınmanın sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla sağlıklı bir bilgi ağı gereklidir" dedi. Zaimoğludigerönemli konulardan birisinin de ticari işbirliği olduğunu bu çerçevede gümrük düzenlemelerinin yapılmasının şart olduğunu belirterek şöyle devam etti:

"Ülkelerimizin bir yandan ihracat rejiminde karşılaştığı veya karşılaşıacağı çevre amaçlı uygu-

TBMM'DE DIŞ İLİŞKİLER

lamalara ayak uydurabilecek bir rekabet ortamı sağlamak ve bir yandan da ithalat rejimi çerçevesinde ülkelerimizin çevre politikalarına uygun ekonomik ve çevresel açıdan doğru kararları alabilecek mekanizmaları oluşturmak durumundadır."

Zalmoğlu konuşmasının sonunda Türkiye'nin Boğazlarda özellikle petrol taşımacılığından kaynaklanan gemi trafiğinin yarattığı çevre kirliliği ve riskler konusundaki hassasiyetini hatırlatarak konunun KEİPA gündeminde öncelikli olarak yer alması gerektiğini belirtti.

Genel Kurul'da oylanarak kabul edilen Karadeniz'in Çevresel Sağlığı ile ilgili tavsiye kararı üzerine bir konuşma yapan KEİPA Türk Grubu Üyesi Kemal ettin Gökteş da Karadeniz havzasının 160 milyon nüfusu barındırmakta olduğunu belirterek bölgede ekolojik dengenin 30 yıl gibi kısa bir sürede bozulduğunu, 1980'lerde 800 bin ton olan balık potansiyelinin 100 bin tona düştüğünü vurguladı. Karadeniz'in sınırlar ötesi çevre problemleri için uluslararası işbirliğinin kaçınılmaz bir öncelik olduğunu belirten Gökteş "Karadeniz'e kıyısı olan ülkeler, kabul ettikleri sözleşme ve protokollerle Karadeniz Havzasının çevre sorunlarının çözülmesi yönünde kararlılıklarını göstermişlerdir" dedi. Gökteş, Türkiye'nin "Karadeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Sözleşmesi" ile "Karadeniz'in Çevre İdaresi ve Korunması İçin Küresel Çevre İmkanı Programı"nı uygun ve yeterli gördüğünü sözlerine ekledi.

KEİPA ÜLKELERİ ARASINDA VİZE İŞLEMLERİ

Komite Raportörü Rudolf Marku'nun sunduğu raporla ilgili olarak konuşan Türk Grubu Üyesi Ahmet Kabil, KEİPA ülkeleri arasındaki temasları arttırmak amacıyla halkların serbest dolaşımı önündeki tüm engellerin kaldırılması gerektiğini söyledi. Milletler arasında kalkınmaya giden enkısıyolunserbestticaretolduğunu ancak milli güvenlik, kamu sağlığının



Karadeniz Ekonomik İşbirliğini simgeleyen logo, sanatçıların katıldığı bir yarışma sonrasında ilgili komitede seçilerek Asamble Daimi Komitesi ve Genel Kurul'da da onaylandı.

ve düzeninin insanların serbest dolaşımının temel çizgisi olması gerektiğini belirten diyen Kabil, "Bu meşru sınırlamaların ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve diğer ayrımcılık şekilleri için bahane olmasına fırsat vermemeliyiz" dedi. Konuşmasında eski ABD başkanlarından Franklin'in "Hiç bir millet ticaretten dolayı yıkılmamıştır" sözünü hatırlatan Ahmet Kabil, "Günümüzde silahlarla güvenlik sağlamak mümkün değildir. Karadeniz'de yaşayan halklar arasında karşılıklı anlayış, saygı ve hoşgörünün geliştirilmesi süreci artık başlamıştır" dedi.

KEİPA Türk Grubu üyesi ve Hukuki ve Siyasi İşler Komitesi Başkanı Muhtar Mahramlı da Asamble'de son şeklini alacak "KEİPA Üyesi Ülkeler Arasında Vize İşlemlerine İlişkin Tavsiye" taslağı hakkında bilgi verdi. Mahramlı, taslakta KEİPA üyesi ülkelerin vize rejimlerinin gözden geçirilmesi ve yeni gerçekler doğrultusunda vize düzenlemelerine gidilmesine öncelik verilmesini istediklerini söyledi. Taslak tavsiye kararının, temel hedefler ve üye ülkelerin parlamenterlerine, hükümetlerine ve KEİ'ye düşen görevler olmak üzere üç kısımda ele alındığını kaydetti. Mahramlı,

taslağın "üye ülkeler arasında daha ileri düzeyde bütünleşmeyi gerçekleştirmek için mevcut engellerin ortadan kaldırılması sürecinin tamamlanmasını" öngördüğünü ifade etti.

KARADENİZ BÖLGESİNDE KÜLTÜREL MİRASIN KORUNMASI

Kültür, Eğitim ve Sosyal İşler Komitesi Raportörü Constantin Dragomir tarafından sunulan rapor Genel Kurul'da görüşülerek oybirliği ile kabul edildi. Daha önce kabul edilen tavsiye kararı ile ilgili olarak söz alan Türk Grubu Üyesi Orhan Kilercioğlu, bölge ülkelerinin kültürel ve doğal mirasları korumada ciddi sorunlarla karşı karşıya olduğunu belirterekdoğal ve tarihsel çevrenin korunmasının bir bütün olarak ele alınmasını istedi. Özellikle gelişmiş ülkelerin bu konuda kendi koruma sistemlerini geliştirdiğini ve bu alanda yasalara sahip olduklarını belirten Kilercioğlu Türkiye'de de "Devlet, tarih ve kültür değeri olan eser ve anıtların korunmasını sağlar" şeklinde ifadenin Anayasa'da yer aldığını bildirdi. Koruma sürecinin en önemli bölümünün, korunacak değerlerin doğru tanımlanması, tesbiti ve belgelenmesi olduğunu belirten Kilercioğlu, ülkelerin ulusal envanterlerinin bölgesel envanterler haline dönüştürülmesiyle Karadeniz Kültürel Mirasının yaratılabileceğini vurguladı.

Kilercioğlu, tavsiyede yer alan "Etnik azınlıkların kültürel mirasının korunması" şeklindeki ifadenin Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na ters düştüğünü gerekçesiyle "Üye ülkelerin ulusal mevzuatları gözönüne alınarak, ulusal azınlıkların kültürel mirasının korunması" şeklinde değiştirilmesini istedi. Öneri oylanarak kabul edildi.

Genel Kurul'da KEİPA Saymanı ve Türk Grubu Üyesi Osman Seyfi, denetlenmiş hesaplar ve mali konularla ilgili bilgi verdi.

Azerbaycan Meclis Başkanı Yardımcısı Afiyeddin Celilov'un öldürülmesi ile boşalan Asamble Başkan Yardımcılığına Yaşar Aliyev oybirliği ile seçildi.

Başbakan Tansu Çiller AGİK Zirvesi'nde konuştu

Bu, benim Avrupa'm değil

AGİK Zirvesi'nde konuşan Başbakan Tansu Çiller, dünyanın dikkatini Bosna ve Dağlık Karabağ'da yaşanan vahşete çekerek "Bu benim Avrupam değil ve biliyorum ki, sizin Avrupanız da değil, Saray bos Hayı gördüm, dehşet verici bir tecrübeydi" dedi.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı (AGİK) 3. Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi 5-6 Aralık tarihleri arasında Budapeşte'de yapıldı. "Avrupa'da istikrar ve güvenliğin tesisinde AGİK'in merkezi rolü" konusunda görüş birliğine varılan zirvede, Rusya'nın NATO'nun genişlemesine karşı aldığı tavır ve Bosna Hersek konusunda ortak bir karar alınamaması düş kırıklığı yarattı. Zirvede ayrıca AGİK'in adı Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) olarak değiştirildi.

Zirvenin ilk günü öğleden sonraki oturuma başkanlık eden ve bir konuşma yapan Başbakan Tansu Çiller sözlerine "Bomba sesleri duyuyorum. Çocukların çığlıklarını duyuyorum. Gözlerinde açlık ve korku görüyorum. Bihaç'tayım, Bosna'dayım. Bu benim Avrupam değil ve biliyorum ki, sizin Avrupanız da değil. Saraybosna'yı gördüm, dehşet verici bir tecrübeydi. Ben halkıma AGİK'in Bosna'daki sorumluluğundan sıyrılmasını anlatamıyorum. Bosna'da olduğu gibi binlerce Azeri mürteci oldu. isviçre'de kar, kış tatilini hatırlatır. Azerbaycan'da kar, soğuk, açlık ve ölüm demektir" diye başladı.

Mütecevaz ile masum arasında kararsız kalınamayacağını ifade eden Çiller, AGİK'in temel ilkesinin "Bir devletin bütünlüğü" olduğunu hatırlatarak "Bütün diğer ülkeler buna bağlıdır. Bu ilke güvenceye alınmadıkça diğerleri genişletilemez" dedi. Türkiye'de AGİK yükümlülüklerine uygun olarak insan hakları kavramını geliştirmek için ulusal bir konsensüs

bulmaya çalıştıklarını kaydeden Çiller, ister devlet, ister terörist gruplar tarafından olsun insan hakları ihlallerinin kabul edilemeyeceğini belirtti. Çiller sözlerini şöyle sürdürdü:

"AGİK, şemsiyesi altında hareket ettiğimiz ve işbirliği yaptığımız geniş bir çerçevedir. Çatışmaların önlenmesi ve bunalımların yönetilmesi bakımından önemli bir işlevi vardır. Yükü ve sorumluluğu beraber üstlenmeliyiz. AGİK'in geleceğini bu belirleyecektir. Azeri-Ermeni çatışmasında harekete geçme zamanı şimdidir. AGİK'in doğrudan sorumluluk taşıdığı Azeri-Ermeni ihtilafındaki ikinci başarısızlık, ortak güvenlik alanı kavramındaki umutlarımıza son verecektir."

Rusya'nın AGİK'e desteğinin şart olduğunu ifade eden Çiller "Ortak güvenlik bölgesi için Rusya'nın işbirliği hayatidir. Meşru çıkarlarımız, komşumuzun meşru çıkarı başladığı yerde durur. Çıkarlar arası çatışma varsa, uzlaşma gereklidir" dedi. Çiller konuşmasını şu sözlerle bitirdi:

"Ulvi cümleler içeren bir bildiri kabul edeceğiz ama Bosna'da, Azeri-Ermeni ihtilafında bir şey yapamıyorsak neyiz? Silkinelim ve sorumluluklarımızı üstlenelim. Burada bir çağrı yapıyorum: Değişen şartlara uyalım ve geleceğe yeni birşevkle bakalım. Bugün Budapeşte'de geçmiş acı zamanları hatırlıyor ama 'Geçmiş geçmiştir' diyorum. Macaristan'ın geçirdiği değişimden memnuniyet, Macar halkının cesaret ve yeteneğine hayranlık duyuyoruz. Kabul etmiş olduğumuz ilkeleri beraberce yaşama geçirelim. Kendi içinde bölünmüş bir aile ayakta kalamaz."

Avrupa'nın ortasında devam eden Bosna Hersek'teki katliamla ilgili olarak bir karar alınamayan zirvede BM'nin güvenli bölge ilan ettiği Bihaç konusunda kapsamlı bir çözüm içeren

deklerasyon ve karar Rusya tarafından bloke edildi. Konu ile ilgili olarak yapılan Başkanlık açıklamasında da Sırp saldırgan taraf olarak dahi nitelenmeyerek 'Tüm savaşan taraflara' ifadesi kullanıldı. Zirvenin olumlu sayılabilecek kararlarından biri Yukarı Karabağ'a AGİK Barışı Koruma Gücü gönderilmesinin benimsenmesi oldu. Ancak bu kararda da üçüncü taraf güçlerinin rolü ve işlevi konusunda genel ilkeler kabul edilmedi ayrıca hangi devletin bu barış gücüne ne oranda katkıda bulunacağı belirlenemedi.

Katılımcı devletler Ulusal Azınlıklar Yüksek Komiserliği ve AGİK misyonlarının faaliyetlerinin desteklenmesi üzerinde anlaşmaya varırken Türkiye, AGİK'in en önemli organlarından olan Demokratik Kuruluşlar ve İnsan Hakları Ofisi Direktörü'ne siyasi rol verilmesine karşı çıktı. AGİK Genel Sekreteri'nin barış ve güvenliği tehdit ettiğine inandığı meseleleri Konseyin dikkatine sunma ya da rapor hazırlama ve anılan bölgeye misyon gönderme yetkisi verilmesi konusundaki Almanya'nın önerisi de reddedildi.

"2. Dünya Savaşı'nın Sonu Ermesinin 50. Yılı" başlıklı bildiriye katılımcı devletler AGİK bölgesinde yeni bölünmeler ve huzursuzlukların önlenmesinde AGİK potansiyelini kullanmak konusunda anlaştılar. AGİK'in gelecekteki rolü ilgili olarak kabul edilen bir metinde de "21. Yüzyılda Avrupa İçin Ortak ve Kapsamlı Bir Model" başlıklı bölümde güvenliğin tüm boyutlarında, geniş ve kapsamlı tartışmalar başlatmaya hazır olduklarını bildirdiler.

Zirveye Türkiye'yi temsilen Başbakan Tansu Çillerin yanı sıra Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Murat Karayalçın, AGİK Parlamentolar Asamblesini temsilen de Başkan Yardımcısı Uluç Gürkan katıldı.

TBMM'DE DIŞ İLİŞKİLER

Yunanistan'ın vetosu ve DEP davası bahanesiyle müzakereler ertelendi

Gümrük Birliği Mart'a kaldı

Türkiye ile Avrupa Birliği arasında sürdürülmekte olan ve Türkiye'nin, Avrupa Birliğine katılması yolundaki en önemli adımlardan biri sayılan "gümrük birliği" müzakereleri, Ortaklık Konseyinin Brüksel'de yaptığı toplantıda, siyasi gerekçelerle 6-7 Mart 1995 tarihine ertelendi. Erteleme Türkiye'de tepkiyle karşılandı.

Toplantılar öncesi, bu ay başlarında Strasbourg'da toplanan Avrupa Parlamentosu'nda temsil edilen 9 siyasi gruptan 8'i tarafından verilen karar tasarılarıyla, Kıbrıs ve Ege sorunu, ayrıca DEP davası gerekçe gösterilerek, Türkiye ile sürdürülmekte olan Gümrük Birliği görüşmelerinin kesilmesi ve 19 Aralık toplantılarının ertelenmesinin istenmesi kararlaştırılmıştı.

Yunanistan'ın vetosuna ve Avrupa Parlamentosu'nun karşı tutumuna karşın, toplantılar gerçekleştirildi. Ancak, toplantıların 17 Aralık'taki bölümünde, gerek Yunanistan'ın olumsuz yaklaşımı, gerekse kapatılan Demokrasi Partisi'nin milletvekillerinin mahkumiyetlerinin yarattığı gergin ortam nedeniyle, Türkiye'nin Gümrük Birliği'ne girmesi konusundaki görüşmelerin Mart 1995'e bıkırılması kararlaştırıldı. 19 Aralık'taki Ortaklık Konseyi toplantısında da bu durum kesinleşti.

TÜRKİYE'NİN TEPKİSİ

Eş Başkanlığını Tunç Bilget'in yaptığı, Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu, Avrupa Birliği'nin gümrük birliği konusundaki tavrının "ahde ve akte vefa ilkesine uymadığını" belirterek esefle karşıladığını bildirdi. KPK Başkanlık Divanı 20 Aralık'ta yaptığı açıklamada şunlara dikkat çekti:

1. Gümrük Birliği adıyla andığımız geniş kapsamlı süreç, orta vadede Türkiye'nin ekonomik düzenini iyileştirip halkımızın refahında büyük sıçramalar yaratacak bir süreçtir. Türkiye bu nedenle bu işe kalkışmaktadır.

2. Refahımızda ortaya çıkacak geniş sıçramalardan bahsederken, çeşitli gelişmelerin net etkisini kastediyoruz. Kaldı ki, zaman içinde net etkiler herhangi bir anda olumlu ve olumsuz olabilecektir.

3. Ancak, karşılıklı sağlayacağıımız nihai net fayda apaçık ve bellidir. Türk ekonomisinin verimliliği yükselecek ve herkes bu sonuçtan yararlanacaktır.

4. Türkiye bu sürece 1963 Ankara Anlaşması ile girmiş Katma Protokolün yürürlüğe girmesi ile birlikte 1973 yılından bu yana belirgin bir takvime uyulmaya çalışılmıştır.

5. 19 Aralık 1994'te Brüksel'de toplanan Ortaklık Konseyi toplantısı, işte 20 küsur yıldır devam eden bu sürecin son aşamasını, Avrupa Birliğinde bu dönemde yaşanan değişikliklerin ışığında, düzenleyecek ve sürecin son aşamasını tek taraflı bir gümrük ve eş etkili tedbirler indirimi olmaktan çıkıp, karşılıklılık bazına oturtacaktır.

6. Toplantıda bu hedefin gerçekleşmemiş olmasını esefle karşılıyor. AB, ahde ve akte vefa ilkesine uymamıştır. 6 Mart'taki toplantıda, bu zafiyetlerini gidermelerini bekliyoruz.

7. Zihinlerin karışmasına gerek yoktur: Türkiye, AB'nin 10. en büyük ticaret ortağıdır. Ortaklık Konseyi'nin 19 Aralık ve 6 Mart'taki gündemi, iki taraf arasında gümrük ve ticaret rejimi birliğini yaratmaktan ibarettir. AB, bunun ötesindeki hiç bir şeye yanaşmamaktadır. Bu gerçeğin hem AB, hem de Türkiye için sonuçlarını yaşamak zorundayız. Avrupa Birliğince bu alanda hiç bir ödün vermeyip öbür yanda sanki vermiş gibi bazı haklar talep etmek mümkün değildir. AB ile ortaklığın çerçevesi, tek taraflı olarak genişletilemez. Eğer zorlamaya devam edilirse, bu çerçevenin genişletilmesini arzu edenler er geç yenilgiye uğrarlar.

8. Türkiye coğrafyasını değiştir-

mek imkanına sahip değildir. Bu coğrafyadaki istikrarsızlıklar ve tehlikeler, ancak TC'nin benimsediği rejimin başaransı ile bertaraf edilebilir. Ortadoğu'da ve Kafkaslardaki siyasi coğrafyanın geleceği biraz da Türkiye Cumhuriyetine bağlıdır. Batılı dostlarımız şunu asla unutmamalıdır ki; böyle bir siyasi coğrafyada, böyle bir terörle karşılaşan bir ülke, her alanda en ileri adımları ancak kendini güvence içinde bulduğunda atabilir. Türkiye'nin ve çevresinin içinde bulunduğu ortamın ve herşeye rağmen sarfetüğü yoğun çabalan ve başarılarını gözardı edip, onu devamlı ve ağır dille eleştirmek, herhalde bu güven havasını yaratmanın rasyonel yolu değildir.

9. 19 Aralık 1994 ile 6 Mart 1995 arasındaki dönem, kimlik bunalımından bir türlü kurtulamayan "Batıcılar" ile batıya düşman olanların meseleyi saptırıcı çabalarının yoğunlaştığı bir dönem olabilir. Bu çabalan, her zaman olduğu gibi halkımızın sağduyusunu arkamıza alarak aşabiliriz.

10. Ancak, başarı için bu yetmeyebilir. Türkiye, AB'ni bir bütün olarak görecektir. Bugüne dek Türkiye ile ilgili olarak bir tek olumlu sözü edememiş olan, hasmane bir tutumu fevkalade çirkin bir dil ile sürdüren Avrupa Parlamentosu ile TBMM arasındaki diyalogun, iki yasama organına yaraşan bir siyasi diyaloga dönüştürülmesi için sadece TBMM değil, AB Hükümetleri de çaba sarfetmelidir. Buradaki sorun, çok basitleşmiştir. Avrupa Parlamentosu, Türkiye ile AB arasındaki ilişkileri zehirleyen, gelişmesini engelleyen bir organ olmaktan çıkmalıdır.

Karma Parlamento Komisyonu, profesyonel politikacıların uygar bir politika diliyle konuşabildikleri, varsa eleştirilerini dile getirdikleri, birbirini dinledikleri bir forum olabilmelidir."

TBMM'DE DIŞ İLİŞKİLER

TBMM Başkanı Cindoruk, Meclis Başkanı Guliyev'in davetlisi olarak Azerbaycan'ı ziyaret etti.

Azerbaycan ile petrol işbirliği

- TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Azerbaycan'a yaptığı resmi ziyaret sırasında yaptığı görüşmelerde, petrol anlaşmasında TPAO ile yapılan işbirliğinin iki ülkenin karşılıklı çıkarları açısından önemli ve kalıcı yararlar sağlayacağına inandığını söyledi.

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Azerbaycan Milli Meclisi Genel Kurulunda yaptığı konuşmada Türkiye'nin petrol sanayii alanında teknoloji, mühendislik ve yatırım potansiyeline sahip olduğunu belirterek, "Petrol anlaşmasında TPAO ile yapılan işbirliğinin uygun bir düzeye yükseltilmesinin karşılıklı çıkarlarımız açısından kalıcı ve önemli yararlar sağlayacağını düşünüyoruz" dedi.

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Azerbaycan Meclis Başkanı Resul Guliyev'in remi konuğu olarak 26-28 Aralık tarihleri arasında bu ülkeyi ziyaret etti. Başkan Cindoruk'un beraberindeki parlamento heyetinde, DYP Çanakkale Milletvekili Nevfei Şahin, ANAP Ankara Milletvekili Mehmet Çevik, SHP Adıyaman Milletvekili Celal Kürkoğlu ve RP Konya Milletvekili Ahmet Remzi Hatip yer aldı.

Çok sayıda basın ve yayın mensubunun da izlediği Azerbaycan ziyaretinde TBMM Başkanı Cindoruk ve beraberindeki heyet Meclis Başkanı Resul Guliyev, Dışişleri Bakanı Hasan Hasanov ve Ermeni zulmünden kaçarak Bakü'ye gelen göçmenlerle görüşmelerde bulundu, ayrıca Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev tarafından kabul edildi.

ALİYEVİN KABULÜNDE

TBMM Başkanı Cindoruk, Aliyev'in kabulü sırasında yaptığı konuşmada, Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in Sayın Cumhurbaşkanına müstesna sevgisini, saygısını ve iyi dileklerini getirdiğini belirterek şöyle dedi:

"Sayın Cumhurbaşkanının ba-

his buyurduğu gibi, 1995 yılı içinde yapılacak seçimler Azerbaycan'da demokrasinin kalıcılığını ve hukuk varlığının yerleşeceğini gösteren önemli birhadisedir. TBMM olarak biz, değerli kardeşlerimize, Azerbaycan Parlamentosuna yasama ve yargı ile ilgili her türlü yardıma hazırız. Bu konuda hazırlanacak kanun tekliflerini birlikte ya da yardım ederek hazırlamaya amadeyiz.

Azerbaycan'ın geçirdiği harp hepimizi fevkalade müteessir etmiştir. Azerbaycan'ın uğradığı haksızlığı telafi etmesi gerekir. Azerbaycan topraklarında tek bir hasım askerin kalmaması, göçmenlerin yurtlarına, topraklarına dönmesi ve zararlarının tazmini gerekir. Azerbaycan iktisadiyatının geliştirilmesi için, Azerbaycan'a zaman zaman kredi, zaman zaman hibe yoluyla yardım edilmesi gerekir.. Bu konuda Türkiye üzerine düşeni yapmaya hazırdır, yapmaya devam edecektir."

AZERBAIJAN PARLAMENTOSUNDA

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Azerbaycan Milli Meclisi Genel Kurulunda yaptığı konuşmada, pek çok şehit verilerek elde edilen özgürlüğün, halkın serbest iradesine dayanan katılımcı ve çoğulcu demokrasi temelinde hukuki çerçevesini çizmek gibi tarihi bir görev yüklenildiğini vurgulayarak özetle şunları söyledi:

"Demokrasinin temel koşullarından biri serbest ve genel seçimlerdir. Azerbaycan halkı bu konudaki olgunluğunu ispat etmiştir. Zamanı geldiğinde dost ve kardeş Azerbaycan'ın

demokratik yapısını serbest seçimlerle daha da sağlamlaştıracağına ve iç barışı sarsılmaz bir hale getireceğine inancımız tamdır.

Petrol sanayii alanında öncü devletlerden biri olan Azerbaycan'ın 20 Eylül 1994 tarihinde imzalanan anlaşmayla dünyanın önde gelen petrol üreticisi ülkeleri arasında hakettiği-yeri alması Türkiye'yi son derece memnun etmiştir. Türkiye, 20 Eylül tarihli anlaşmanın Azerbaycan'ın bağımsızlığını ve egemenliğini, uluslararası topluma entegrasyonunu teyid eden tarihsel bir dönüm noktası olduğu görüşündedir. Bu anlaşmanın uygulamaya konulmasını ve çıkarılacak petrolün Azerbaycan halkının çıkarlarına en uygun ve en ekonomik yollardan dünya piyasalarına akıtılmasını arzu ediyoruz.

Ancak bu vesileyle bir noktayı Yüce Meclisinizin dikkatine sunmak isterim: Türkiye, petrol sanayii alanında yeterli birikime, ileri teknolojilere, mühendislik düzeyine ve yatırım potansiyeline sahiptir. Dolayısıyla petrol anlaşmasında Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı ile yapılan işbirliğinin uygun bir düzeye yükseltilmesinin karşılıklı çıkarlarımız açısından kalıcı ve önemli yararlar sağlayacağını düşünüyoruz."

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un gerek ikili ve gerek Meclis'te yaptığı konuşmalarda petrol konusundaki işbirliği düzeyinin artırılması isteği, tüm yetkililerce olumlu karşılandı ve konunun kısa zamanda bu yönde çözümleneceği belirtildi.

Bu arada TBMM Başkanı Cindoruk'a, Bakü Devlet Üniversitesi tarafından fahri doktora unvanı verildi. Cindoruk, doktora unvanının verilisinden sonra, toplantı salonunu dolduran çok sayıda öğretim üyesi ve öğrencilere hitaben bir konuşma yaptı.

GENEL KURUL

ARALIK AYINDA 13 KANUN ÇIKTI

Yargıtay Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 4053

KgblÜ Tarihli 7.12.1994

Bu kanunla, Yargıtay'da yeni daireler oluşturulmuş, bunların görevleri ve yeni kadroları belirlenmiştir.

###

Rekabetin Korunması Hakkında Kanun

Kanun No: 4054

KgblÜ Tarihli 7.12.1994

Bu kanunun amacı, mal ve hizmet piyasalarında rekabetin korunmasını sağlamaktır. Bu amaçla, rekabeti sınırlayıcı, anlaşma, uyumlu eylemler ve kararlar yasaklanmış, rekabet kurumu teşkil edilmiş ve rekabeti korumaya yönelik cezalar öngörülmüştür.

###

Danıştay Kanununda ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Bağlı Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun

Kanun No: 4055

Kabul Tarihi: 8.12.1994

Bu kanunla; -Danıştayın daire sayısı 12'ye çıkarılmış, kurulların toplanma ve görüşme yeter sayısı düzenlenmiş, onbir ve onikinci dairelerin görevleri belirlenmiş ve yeni kadrolar ihdas edilmiştir.

###

Sosyal Sigortalar Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun

Kanun No: 4056

Kabul Tarihi 9,12,1994

Bu kanunla, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa, Ek 10'uncu madde ile kanun kapsamına alınan sigortalıların borçlanmalarıyla ilgili Geçici 80 İnci madde eklenmiştir.

###

İskan Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 4057

Kabul Tarihi 9,12,1994

Bu kanunla, İskan edilen ailelere verilen taşınmazların geri alınması halinde bunların haklarını düzenlemek üzere İskan Kanunu'nun 22 nci maddesine bir cümle eklenmektedir.

###

Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun

Kanun No: 4058

Kabul Tarihi: 9.12.1994

Bu kanun, TC Hükümeti adına 14 Eylül 1990 tarihinde imzalanan Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin İhtirazlı kayıt ile onaylanmasının uygun bulunduğunu içermektedir.

GENEL KURUL

Hazin* Müsteşarlığı İle Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun

Kanun No: 4059

Kabul Tarihi 9.12.1994

Bu kanun ile, Hazine ve Dış Ticaret ayrı müsteşarlıklara bağlı olarak örgütlenmiş, görev ve sorumlulukları belirlenmiştir. Bu şekilde giderek yoğunlaşan dış ticaret ve hazine işlemlerinin daha ekonomik ve daha süratli olarak gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca bu kanun çerçevesinde Teşkilat personelinin kadroları, görev ve yetkileri ile tüm maaş ve sosyal hakları da düzenlemiştir.

###

Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında 3046 Sayılı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 4060

Kabul Tarihi: 22.12.1994

Bu kanunla, Başbakan yardımcıları ve devlet bakanlarının görevlendirilmelerine ilişkin esaslar düzenlenmektedir.

###

1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu

Kanun No: 4061

Kabul Tarihi: 23.12.1994

Bu kanun, 1995 Mali Yılı Bütçesini içermektedir.

###

1993 Mali Yılı Kesin Hesap Kanunu

Kanun No: 4062

Kabul Tarihi: 23.12.1994

Bu kanun, 1993 Mali Yılı Kesin Hesabını içermektedir.

•

Katma Bütçeli İdareler 1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu

Kanun No: 4063

Kabul Tarihi: 23.12.1994

Bu kanun, Katma Bütçeli İdareler 1995 Mali Yılı Bütçesini içermektedir.

*

1993 Mali Yılı Katma Bütçeli İdareler Kesinhesap Kanunu

Kanun No: 4064

Kabul Tarihi: 23.12.1994

Bu kanun, 1993 Mali Yılı Katma Bütçeli İdareler Kesinhesabını içermektedir.

###

Devlet Memurları Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesine ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 4065

Kabul Tarihi: 28.12.1994

Bu kanun ile,

- Yeni kadrolar ihdas edilerek 190 Sayılı KHK'nın Sağlık Bakanlığı ile ilgili bölümüne eklenmiş,
- 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Ahıska Türkleri ve Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi tutulan soydaşlardan Türk vatandaşlığına geçenlerle ilgili bir geçici madde getirilmiştir.

GENEL KURUL

GÜNDEM DIŞI

6 Aralık 1994

(46. Birleşim)

+ Kırşehir Milletvekili Coşkun Gökalp'in, çiftçilerin 1994 yılında kimyevi gübreye ödedikleri bedelin yüzde 30'unun Hazine tarafından kendilerine iade edileceği Hükümetçe açıklanmasına rağmen, bugüne kadar bu paraların ödenmeyerek çiftçilerin mağdur edildikleri iddialarına ilişkin gündem dışı konuşmasına Tarım ve Köyişleri Bakanı Refaldin Şahin,

• Ankara Milletvekili Ali Dinçer'in, Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra kurulan devletlerden, yükseköğrenim amacıyla ülkemize gelen 10 bin civarındaki öğrencinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşmasına Milli Eğitim Bakanı Nevzat Ayaz,

• Sivas Milletvekili Ziya Halisin, Özgür Ülke Gazetesi'nin Ankara ve İstanbul'daki binalarının bombalanmasına ilişkin konuşmasına Devlet Bakanı Bekir Sami Dağcı cevap verdi.

7 Aralık 1994

(47. Birleşim)

• Çorum Milletvekili Muharrem Şemsek, 3 Aralık Özürlüler Günü,

• Ankara Milletvekili Orhan Kilercioğlu "Federasyon tartışılabilir" şeklindeki bir demeç hakkında gündem dışı birer konuşma yaptılar.

• İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Turban'da yolsuzluk yapıldığı iddialarına ilişkin konuşmasına Devlet Bakanı Necmettin Cevheri cevap verdi.

8 Aralık 1994

(48. Birleşim)

• Zonguldak Milletvekili Bülent Ecevit, Terörle Mücadele Yasasında değişiklik öngören tasarıya,

• Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanlı da, demokratik rejimi ve devletin varlığını zaafa uğratmak isteyen bazı gizli güçlerin bulunduğu iddialarına ilişkin birer konuşma yaptılar. Devlet Bakanı Necmettin Cevheri de bu konulardaki görüşlerini açıkladı.

• **k** Zonguldak Milletvekili Bül-

ent Ecevit'in, Terörle Mücadele Yasasında değişiklik öngören tasarıya ilişkin gündem dışı konuşmasına Adalet Bakanı Mehmet Moğultay,

• Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, işçi emeklilerinin içinde bulundukları ekonomik sıkıntılara ilişkin konuşmasına da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Nihad Matkap cevap verdiler.

27 Aralık 1994

(62. Birleşim)

k Ankara Milletvekili Hamdi Eriş, Atatürk'ün Ankara'ya teşriflerinin 75. inci yıldönümü münasebetiyle gündem dışı bir konuşma yaptı.

• İzmir Milletvekili Veli Aksoy'un, 22 Aralık 1994 tarihli bazı basın organlarında yer alan haberler münasebetiyle, kendisinin müteahhlik belgesi bulunmadığına, dolayısıyla yüksek bedelle kiraya vermesinin de söz konusu olamayacağına ilişkin gündem dışı konuşmasına Bayındırlık ve İskan Bakanı Halil Çuhaoğlu,

• Kütahya Milletvekili M. Rauf Ertekin'in, Hükümetin, atama ve nakillerde partizanca davrandığı iddiasına ilişkin konuşmasına Devlet Bakanı Necmettin Cevheri cevap verdiler.

28 Aralık 1994

(63. Birleşim)

• Artvin Milletvekili Süleyman Haşoğlu'nun, yeşil kart uygulaması ve sağlık reformuna ilişkin gündem dışı konuşmasına Sağlık Bakanı Doğan Baran,

• İstanbul Milletvekili İbrahim Gürsoy'un, Sivas Davasının karar duruşmasında sanıkların giriştiği protesto eylemine ve laiklik karşıtı bazı gelişmelere ilişkin gündem dışı konuşmasına Devlet Bakanı Necmettin Cevheri cevap verdiler.

• K. Maraş Milletvekili Ökkeş Şendiller de, TBMM'de grubu bulunduran siyasi partilere mensup milletvekillerinin, Meclis kürsüsünden konuşma imkanlarının kısıtlı olduğuna, bu sebeple, İçtüzük tadili çalışmalarının biran önce sonuçlandırılması gerektiğine; ayrıca, 14.11.1994 tarihinde yaptığı gündem dışı konuşması-

na Hükümetçe verilen cevabı yeterli bulmadığı için Başbakan tarafından cevaplandırılmak üzere, soru önergesi verdiğine, fakat bir aydır cevabını alamadığına, bu sebeple, TBMM'de soru - cevap sisteminin yeniden gözden geçirilerek denetim mekanizmasının daha sağlıklı işler hale getirilmesi icap ettiğine ilişkin bir konuşma yaptı.

MECLİS ARAŞTIRMASI

6 Aralık 1994

(46. Birleşim)

* DYP, ANAP, SHP ve RP grupları adına grup başkanvekilleri-Turhan Tayan, M. Oltan Sungurlu, Ercan Karakaş ve Şevket Kazan'ın Bosna-Hersek olayları konusunda araştırmalar yaparak, milli siyasetimizin uygulanmasında icra makamlarına destek sağlamak amacıyla,

k Çorum Milletvekili Muharrem Şemsek ve 11 arkadaşının Bosna-Hersek'te son günlerde yoğunlaşan Sırp saldırıları ve katliamları konusunda verdikleri Meclis araştırmaları önergelerinin görüşmeleri birleştirilerek yapıldı ve Meclis araştırması açılması kabul edildi.

GENEL GÖRÜŞME

27 Aralık 1994

(62. Birleşim)

k RP Grubu adına Grup Başkanvekili ve Sivas Milletvekili Abdül-latif Şener'in, Çeçenistan ve Kuzey Kafkasya bölgesinde meydana gelen son gelişmeler,

* Sivas Milletvekili Muhsin Yazıcıoğlu ve 10 arkadaşının, Çeçenistan ve Kafkasya'daki son olaylar,

* Çorum Milletvekili Muharrem Şemsek ve 11 arkadaşının, Çeçenistan'da meydana gelen olaylar konularında birer genel görüşme açılmasına ilişkin önergelerinin birleştirilerek yapılan görüşmelerinden sonra oybirliği ile kabul edildikleri ve genel görüşmenin Genel Kurul'un 3. 1. 1995 günkü birleşiminde yapılacağı açıklandı.

KOMİSYONLAR

'insan haklarında orta sıralardayız'

TBMM Başkanı Cindoruk, 10 Aralık İnsan Hakları Günü dolayısıyla Meclis İnsan Hakları Komisyonu'nu ziyaret ederek, komisyonun özel toplantısına başkanlık etti.

ANAYASA KOMİSYONU

- Devlet Bakanlıklarının Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında 3046 Sayılı Kanunun 1 Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

ADALET KOMİSYONU

- Sigortacılık Faaliyetlerinin Düzenlenmesi ve Murakabesi Hakkında Kanun Tasarısı (KABUL)
- Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine dair Kanun Tasarısı (KABUL)

MİLLİ SAVUNMA KOMİSYONU

Komisyon Aralık ayında Bosna-Hersek'te yaşanan olaylar hakkında iki toplantı yaptı. Bu toplantılarda konuyla ilgili bir Alt Komisyonun kurulmasına karar verildi ve Alt komisyonun çalışmaları rapor halinde Meclis Başkanlığına sunuldu.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU

- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (KABUL)

TBMM BÜLTENİ 0 22

- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı (KABUL)

DİLEKÇE KOMİSYONU

Dilekçe Komisyonu'na Aralık ayında, çeşitli konularda toplam 150 adet dilekçe geldi. Bu dilekçeler hakkında inceleme ve çalışmalar, ilgili kurumlarla yazışmalar devam ediyor.

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

KİT Komisyonu, 27.12.1994 tarihinde yaptığı toplantıda; Türkiye Elektrik Kurumu ve Bağlı Müesseselerinin 1991-1992 yılı hesaplarının denetim çalışmalarını tamamladı.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

- Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı (KABUL)
- Çorum Milletvekili A.Adnan TÜRKÖGLÜ ve 12 Arkadaşının; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı KHK'nın Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı KHK'larda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (KABUL)
- Patent Kanunu Tasarısı (KABUL)

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, 10 Aralık İnsan Hakları Günü dolayısıyla TBMM İnsan Hakları Komisyonu'nu ziyaret ederek, bu anlamlı günde komisyona başkanlık etti.

Cindoruk, Türkiye'nin insan haklarına bağlı demokratik bir Devlet olduğunu belirterek "Ancak hızımız az, hızlanmamız lazım" dedi.

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, terörün gündemden düşmediği sürece Türkiye'nin insan hakları konusunda Dünya ülkeleri arasında orta sıralarda yer aldığını belirterek "Eğer terör olmasa, ortasiralarda değil de, halterde olduğu gibi şampiyonluk sıralarında olurduk" şeklinde konuştu.

Cindoruk, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin bu dönem insan haklarına ilişkin birçok uluslararası sözleşmeyi onayladığını, insan hakları ihlallerinin sistematik hale geldiğinin söylenemeyeceğini, Meclis'in insan hakları iddialarını tamamen bıraktığının önüne sürülemeyeceğini kaydetti.

Cindoruk, uzun yıllardır Meclis gündeminde bekleyen ve bir türlü yasalaştırılamayan Çocuk Hakları Sözleşmesinin de bu ay içinde yasalaştırıldığını anımsattı.

TBMM İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Sabri Yavuz da Türkiye'nin insan hakları bakımından olumlu bir harita vermediğini söyledi. Komisyon'a kurulduğundan bu yana 4230 başvuru yapıldığını açıklayan Sabri Yavuz, hükümetin gündeminde olan demokratikleşmenin gerçekleşmesinin yaşamsal önem taşıdığını, iç ve dış tüm insan hakları savunucularının bu konuda sonuç beklediğini vurguladı.

Kaybedilen topraklarımız

Türkiye erozyon tehdidi altında. Her yıl 500 milyon tondan fazla toprağımız erozyon nedeniyle yok olup gidiyor. Erozyonun nedenleri nelerdir? Ülkemizde erozyon tehdidi niçin bu kadar ağırdır? Erozyonu önlemek için neler yapılmalıdır? TBMM'ye düşen görev nedir?

TÜRKİYE TOPRAKLARININ GENEL ÖZELLİKLERİ VE TOPRAK POTANSİYELİ

Türkiye'nin kapladığı alan 78 milyon hektar olup; bu alanın içerisinde 27.7 milyon hektar tarım arazisi, 21.7 milyon hektar çayır ve mera arazisi, 3.7 milyon hektar arazi ise diğer amaçlar için kullanılan arazidir. Bu durum ülkemizin hızlı bir sanayileşme sürecine girmesi ile tarım, orman, çayır ve mera arazilerinin aleyhine olarak hızla değişmektedir.

Türkiye toprakları soğuk bölge toprakları, orman-çayır arazisi geçit toprakları, ormanlık bölge açık renkli podzelleşmiş toprakları, ormanlı sıcak ve ılıman bölge lateritik topraklarından oluşmaktadır.

Arazi varlığımızın yüzde 37.2'si 0-20 cm ve yüzde 30.5'i 20-50 cm arasında derinlik göstermekte olup, sığı topraklar büyük bir alan kaplamaktadır. Topraklarımızın yüzde 36'sında şiddetli, yüzde 17'sinde çok şiddetli olarak görülen erozyon, her yıl yaklaşık 500 milyon ton toprağın denizlere taşınmasına neden olmaktadır.

EROZYON

Topraklar tüm dünya ülkelerinin en kıymetli doğal kaynaklarıdır. Madde döngülerinin gerçekleştiği karmaşık süreçler sonucunda oluşan bu doğal kaynak canlı ve kompleks birekossistemdir. Yeryüzündeki en uygun koşullarda 1 cm. lik bir toprak katmanının oluşması için 1000 yıl gerekirken, bu toprağın işlenebilir verimli bir yapıya kavuşması için 3 ile 12 bin yıl gerekmektedir. Bu rakamlar bizlere toprakların yenilenemeyen bir kaynak olduğunu, tahrip edilmesi durumunda yerine konulamayacağını belirtmektedir.

Toprak erozyonu uzun yıllar içinde ve doğal kuvvetler etkisiyle oluşuyorsa bu normal veya jeolojik erozyon olarak tanımlanabilir. Bu olay doğanın güçlerinin oluşturduğu dengelerden kaynaklandığından insan yaşamında kısa dönemde ortaya çıkan olumsuzluklara etken olmaz.

İnsanların araziden yanlış, tahripkar faydalanması sonucu doğal dengenin bozulmasından kaynaklanan erozyon ise hızlandırılmış erozyon olarak tanımlanır. Toprakların binlerce yılda olgunlaşmış gövdesinin incelmesine ve dolayısı ile verimli, üretken katmanın azalması nedeniyle verimlilik potansiyellerinin azalmasına etken olan ve insanın üretkenlik için en fazla bağımlı olduğu kaynağı dejenereden antropojenik bir aşınma olgusudur.

Avrupa Topluluğu ülkelerinin tümünde erozyona

maruz kalan alan miktarı 25 milyon hektar iken, ülkemizde 57100 000 hektar alan erozyonun olumsuz etkileri arasında bulunmaktadır. Bu değer ülke topraklarının yüzde 73.4'ünün erozyon tehlikesi ile karşı karşıya olduğunu göstermektedir. Toprak işleme yapılan 28.5 milyon hektara ulaştığı belirtilen tarım alanlarında ise 16 milyon hektardan fazla arazide (yüzde 57) şiddetli düzeyde erozyon bulunduğu Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılan toprak etüdü değerlendirmelerinden bilinmektedir.

Ülkemizde erozyon olayının en ciddi doğal kaynak bozucu tehlike sayılmasının bir çok geçerli nedeni bulunmaktadır. Öncelikle Türkiye toprakları dünyada erozyon nedeniyle en fazla aşınım gösterme özelliğine sahiptir. Bir ki lometrekarelik toprak yüzeyinden ton olarak toprak kaybı Afrika'da 715, Asya'da 610, Kuzey ve Orta Amerika'da 491, Avustralya'da 273 ve Avrupa'da 84 iken, ülkemizde ise 800 tondur.

Akarsularımızda yapılan sediment ölçümlerine göre yıllık toprak kaybımız 500 milyon tondur. Ancak bu değer yalnızca akarsularda bulunan askı maddelerini yansıtmakta, arazi yüzeyinde sıçrama ve alan değiştirme kayıplarını kapsamamaktadır. Pulluk derinliğini 25 cm olarak hesapladığımız takdirde her yıl erozyon ile akarsulara aktardığımız toprak katmanı 150 bin hektarlık bir arazi oluşturacak düzeydedir. Üstelik bu toprak kayıpları toprağa hayatîyet sağlayan humus, besin ve biyolojik aktivite için en zengin kısmı oluşturmaktadır.

Görüldüğü üzere Türkiye topraklarının yaklaşık yüzde 75'i erozyon etkisi altındadır. Yılda 500 milyon tondan fazla toprak denizlere dökülmektedir. Erozyonun bu derece yüksek olmasının başlıca nedenleri ülkemizin topoğrafik yapısı, olumsuz iklim koşullarının yanında yanlış uygulanan tarım teknikleri ile orman ve meralardaki aşırı tahribat ve düzenlenmemiş akarsulardır.

Bu verimli toprak katmanının kaybının olumsuz etkileri sadece toprak aşınımı değildir. Erozyon ile meydana gelen zararlar çok değişik nitelikler arz etmektedir. Örneğin toprak katmanının aşınma sonucu incelmesi, gerek doğal ekosistemlerde ve gerekse tarım alanlarındaki toprakların bünyesinde tutulan toplam su miktarlarının azalmasına neden olarak bitki gelişmesini ve biyolojik aktiviteyi etkiler. Taşınan üst toprakla birlikte doğal besin maddeleri yanında milyarlarca lira harcanarak toprağa verilmiş olan ticari gübrelerin önemli bir kısmı topraktan uzaklaşır ve verim azalır. Önemli kaynak israfı ortaya çıkar.

EROZYONU ARTIRAN NEDENLER

Erozyon kayıplarının fazla olmasında doğal koşullar, uygulama teknikleri ve ekonomik etkenler rol oynamaktadır. Doğal etkenler içinde topografya ve iklim koşulla-

TBMM VE ÇEVRE

rı önemlidir. Ülkemiz hem yükselti ve hem de eğim özellikleri bakımından oldukça ekstrem koşullar göstermektedir. Ortalama yükseltisi 1250 m olan ülkemiz arazilerinin yüzde 64'ten fazlası yüzde 12'den çok eğim gösteren alanlardan oluşmaktadır. Bunun yanında yağışların düzensiz dağılması ve aşındırıcı potansiyellerinin yüksek olması su erozyonuna karşı çok duyarlı bir yapı oluşturmaktadır. Durum böyle iken ülke topraklarının çoğunluğunun sığ olduğu görülmektedir. Toprağı su ve rüzgarın etkisinden koruyabilecek sürekli bitki örtüsüne sahip orman, fundalık, mera ile çayırların yıllar içinde kalite ve alan bakımından bozulması ve daralması erozyonu teşvik eden önemli bir etkidir.

Uygulama teknikleri ele alındığında ülkemizde toprakların elden çıkmasında en önemli etkenin, arazilerin yeteneklerine uygun şekilde kullanılmaması olduğu anlaşılmaktadır. Özellikle tarımsal işlemeye uygun olmayan beşinci, altıncı ve yedinci sınıf arazilerin tarımsal faaliyetlerde kullanılması, üstelik hiçbir toprak koruyucu önlemin alınmaması, geniş tarım alanlarında nadas uygulamaları, bitkilekim nöbeti uygulanmayışı gibi teknik eksiklikler de erozyon kayıplarını artırmaktadır.

Bu doğal ve uygulama faktörleri yanında erozyonun artışında tarımla uğraşan kesimdeki eğitimsizlik ve diğer sosyo ekonomik nedenlerin rolü olduğu belirtilebilir. Toprakla uğraşan toplum kesiminin büyük kısmı toprak koruma ve erozyon önlemleri konusunda yeterli bilgi ve uygulama imkanına sahip değildir. Ülkemizde halen 35 bin 390 köy bulunmakta ve nüfusun yarıya yakını köylerde yaşamakta ve büyük bir mülkiyet dağılımı düzensizliği bulunmaktadır. Çiftçilerimiz ekolojik üretim şekillerini tanımamakta, toprağa organik madde girdisi, çiftlik gübresi ve anızın yakılması ile minimuma indirilerek toprağın erozyonuna karşı koruyan özellikleri azaltılmaktadır. Özellikle anız yakma konusundaki araştırmalar, anızın yakılması ile toprak ve su kayıplarının arttığını göstermektedir.

Erozyon ayrıca su kaynaklarını kirlenip zayıflatmaktadır. Bitki besinlerinin kaybına neden olmaktadır. Yığıldığı alanlardaki toprakların yapısını bozarak çölleşmeye neden olmakta, gölleri, körfezleri ve büyük paralar harcanarak yapılmış olan barajları doldurarak ülke ekonomisine ve ekolojisine zarar vermektedir.

Erozyonu önlemek öncelikle ormanları ve doğal çayır ve bitki örtüsünü korumakla mümkün olacaktır. Bu nedenle orman kesimlerinin ve izinsiz tarla açmaların, çayır ve meraların zamansız ve aşırı otlatılmasının önlenmesi zorunluluğu vardır. Arazi işlemenin düze eğrilerine paralel yapılması ve eğimin fazla olduğu bölgelerde sekileme ve bitkilendirme yöntemlerinin uygulanmasının yanı sıra, arazilerin nadasa bırakılmasını ve böylece uzun bir dönem boş kalmasını önleyecekim nöbeti sisteminin çiftçiler arasında yaygınlaştırılması, anızın ve tezeğin ya-

kılmasının, çok dik alanlarda tarım yapılmasının önlenmesi ve düzensiz akan akarsuların rejimlerinin setler ve barajlar ile düzenlenmesi gerekmektedir. Tüm bunlardan farklı olarak çiftçiler bilinçlendirilmen, yörenin optimum arazi büyüklüğü belirlenerek arazi toplulaştırmasına gidilerek, orman köylüsüne parasal destek ve krediler sağlanarak ormanlar korunmalıdır.

TEMA: TÜRKİYE EROZYONLA MÜCADELE, AĞAÇLANDIRMA VE DOĞAL VARLIKLARI KORUMA VAKFI

Çevre yönetimi sürecinde önemli yeri olan gönüllü kuruluşların özellikle çevre eğitimi, bilinçlendirme, çevre sorunlarına dikkat çekme, çözüm üretme gibi konulardaki etkililiği bilinmektedir. TEMA Vakfı da özellikle erozyonla mücadele konusunda faaliyetlerini yoğunlaştırmış olan bir gönüllü çevre kuruluşudur.

Vakıf ülkemizde doğal varlıkların ve sağlığın korunması, erozyonla mücadele, toprak örtüsü ile toprağın korunması ve ağaçlandırmanın önemi konusunda kamuoyunun eğitimi ve bilgilendirilmesi, bu alanda milli politikaların oluşturulmasına yardımcı olmak ve bu esaslardan ödün verilmemesi için mücadele etmek, ağaç ve orman sevgisini topluma mal etmek, doğal varlıkların, insan sağlığının, yeşil alanların, toprak ve toprak örtüsünün, ormanların korunması, geliştirilmesi ve yenilerinin tesis edilmesini sağlamak için faaliyette bulunmaktadır. Vakıf bu konularda konferans, seminer, panel gibi çeşitli toplantıların yanı sıra basılı yayınlar hazırlamakta, çeşitli kampanyalar düzenlemekte ve bazı projelerin destekleyicisi ya da uygulayıcısı olarak etkinliklerini sürdürmektedir.

TBMM'YE DÜŞEN GÖREV

Kamu kurum ve kuruluşlarının yanında özel sektörü ve toplumun değişik kesimlerini ağaç dikme, orman oluşturma, ağaçları ve ormanları koruma ve geliştirme konularında göreve sevk eden düzenlemeler içeren, Milli Ağaçlandırma Kanun Tasarısı ile aynı içerikteki, Bursa Milletvekili Turhan Tayan'ın Milli Ağaçlandırma ve Seferberlik Kanun Teklifinin bir an önce yasalaştırılması yararlı olacaktır. TBMM Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda görüşülen söz konusu tasarı ve teklif şu anda Plan ve Bütçe Komisyonu'nda beklemektedir.

Ayrıca anız yakılmasını yasaklayan ve ormanlık alan yakınlarında anız yakanlar ile orman yangınlarına naden olanlara ağır para ve ağır hapis cezası getiren Orman Kanununda ve Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Antalya Milletvekili Adil Aydın, Edirne Milletvekili Hasan Basri Eler ve Ankara Milletvekili A. Baki Tuğ ve 23 arkadaşının aynı nitelikteki kanun teklifleri de yasalaştığı takdirde ormanların titiz korunması yönünde ciddi bir adım daha atılmış olacaktır. Anılan tasarı ve teklifler halen Adalet Komisyonu'nda beklemektedir.

TBMM Başkanlığına gelen tasarı, teklif ve önergeler

TASARI

- Türkiye Cumhuriyeti ve Macaristan Cumhuriyeti Arasındaki Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Dışişleri Komisyonuna)
- Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Dışişleri Komisyonuna)
- Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Cumhuriyeti Arasında Yüksek Düzeyli Sürekli Danışma Komitesi Kurulmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Dışişleri Komisyonuna)
- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim, Bilim, Kültür ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Milli Eğitim ve Dışişleri Komisyonlarına)
- Türkiye Cumhuriyeti ile Letonya Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Dışişleri Komisyonuna)
- Kimyasal Silahların Geliştirilmesinin, Üretiminin Stoklanması ve Kullanımının Yasaklanması ve Bunların İmhası ile İlgili Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonlarına)
- Emniyet Teşkilatı Uçuş Hizmetleri Tazminat kanununun İki Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına)
- Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı

Halleri Kanununu Tasarısı (Adalet, İçişleri ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret komisyonlarına)

- Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

TEKLİF

- Denizli Milletvekili Adnan Keskinin; Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna)
- İstanbul Milletvekili İsmail Sancak'ın; 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 32 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)
- Yozgat Milletvekili Alparslan Türkeş ve 15 Arkadaşının; Dış Türkler Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi (Anayasa ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)
- Bursa Milletvekili Mehmet Gedik'in; 4.11.1981 Tarihli ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Milli Eğitim Komisyonuna)
- Kayseri Milletvekili Mustafa Dağa ve 13 Arkadaşının; 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa Bir Fıkra Eklenmesine ve Bir Maddesinin de Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)
- Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar'ın; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde

Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

- Bitlis Milletvekili E.Safer Gaydalı ve 5 Arkadaşının; Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında 3202 Sayılı Kanununun 34 üncü Maddesine Bir Bent Eklenmesine Dair kanun Teklifi (Tarım, Orman ve Köy'İşleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)
- Ankara Milletvekili Mehmet Nedim Budak'ın; Tarihi Türk Ocağı Binasının Kamu Yararına Çalışan Türk Ocakları Umumi Merkezine Devrine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)
- Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 18 Arkadaşının; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun teklifi (Milli Eğitim Komisyonuna)
- Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 18 Arkadaşının; 3056 Sayılı Kanununun 31 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine İlişkin Kanun teklifi (Tarım, Orman ve Köy'İşleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)
- Ankara Milletvekili Yücel Seçkin er ve 7 Arkadaşının; 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Milli Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)
- Samsun Milletvekili İhsan Saraçlar ve 23 Arkadaşının; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)
- Samsun Milletvekili İhsan Saraçlar ve 21 Arkadaşının; Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 32 nci Maddesine Bir Fıkra ile Aynı Kanuna Bir Geçici Madde Ek-

lenmesine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

- Gümüşhane Milletvekili Mahmut Oltan Sungurlu'nun; 832 Sayılı Sayıştay Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Ek Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

- İstanbul Milletvekili İsmail Sancak'ın; Sosyal Sigortalar Kanununa İki Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna)

- Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 6 Arkadaşının; T.C. Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

- Denizli Milletvekili Hasan Korkmazcan'ın; 8.6.1949 Tarihli ve 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile 14.7.1965 Tarihli ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Birer Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

SÖZLÜ SORU

- Sivas Milletvekili Ahmet Arıkan'ın,

- Sivas'a Seker Fabrikası yapılıp yapılmayacağına ilişkin Başbakanın sözlü sonu önergesi

- İzmir Milletvekili Cengiz Bulut'un,

- Dış borçlanmaya ilişkin Başbakan'dan

- İç borçlanmaya ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergeleri

- Konya Milletvekili Mustafa Ünal'dının

- Malzeme ve vagon üretimi-ne ilişkin Başbakan'dan

- 1995 yılı enflasyon hedefine ilişkin Başbakan'dan

- Asgari ücrete ilişkin Başbakan'dan

- Asgari ücretin vergi dışı bırakılıp bırakılmayacağına ilişkin Başbakan'dan

- Devlet Personel Rejimine ilişkin Başbakan'dan

- Ferdi spora ilişkin Başbakan'dan

- Tersane kapatıldığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergeleri

YAZILI SORU

- Trabzon Milletvekili Koray Aydın'ın,

- Trabzon Galeria Projesine ilişkin Devlet Bakanından

- Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışan geçici işçilere ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergeleri

- Sakarya Milletvekili Cevat Ayhan'ın,

- Köylerde alkollü içki satışının serbest bırakıldığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

- Malatya Milletvekili Gazi Barutun,

- Malatya'nın Acil Destek Programına alınıp alınmayacağına ilişkin Başbakan'dan

- Malatya Çat Barajı sulama kanalları ve tünel kaplamasının ne zaman yapılacağına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Malatya - Adıyaman yoluna ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Malatya-Sultansuyu barajı sulama kanallarının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Malatya-Darende-Gökpınar Projesine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Malatya'daki Beylerderesi üzerine köprü yapılmasına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Malatya-Darende-Günpınar Şelalesine ilişkin Turizm Bakanından yazılı soru önergeleri

- İstanbul Milletvekili Mustafa Baş'ın,

- Ortodoks Fener Rum Patriğine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

- İstanbul Milletvekili Mukadder Baseğmez'in,

- Gözaltına alındıktan sonra serbest bırakılan bir şahsa ilişkin Adalet Bakanından

- Haydarpaşa Gümrüğünde

yakalanan ve bir iş adamına ait olduğu iddia edilen antikalara ilişkin Kültür Bakanından

- Gözaltına alındıktan sonra serbest bırakılan bir şahsa ilişkin İçişleri Bakanından

- Gözaltına alındıktan sonra serbest bırakılan bir şahsa ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergeleri

- Kayseri Milletvekili Şaban Bayrak'ın,

- TBMM Genel Kurulunda kablosuz mikrofon sistemi kurulmasına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından yazılı soru önergesi

- Hatay Milletvekili Fuat Çay'ın,

- Fettullah Hoca ile görüşüp görüşmediğine ilişkin Başbakan'dan

- Özel okullarda mescit yapma zorunluluğu getirildiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan

- Hatay'ın yol sorununa ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Amik Ovasının sulanmasına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- İller İdaresi Genel Müdürlüğüne ilişkin İçişleri Bakanından

- Savunma sanayinin güçlendirilmesine ilişkin Milli Savunma Bakanından

- Müteahhitlik yapan eski ve yeni milletvekillerine ilişkin Başbakan'dan

- Memurlara ilişkin Başbakan'dan

- Tıp Fakültelerinin döner sermaye işletmelerine ilişkin Başbakan'dan

- Türkiye'nin tanıtımı için oluşturulduğu iddia edilen bir konsorsiyuma ilişkin Başbakan'dan

- Telefon rehberi ihtiyacına ilişkin Ulaştırma Bakanından

- Polis kıyafetlerinden yakanumalarının kaldırılmasının nedenine ilişkin İçişleri Bakanından

- Sivas olaylarına ilişkin İçişleri Bakanından

- Hatay-Antakya İlçesi sağlık personeline ilişkin Sağlık Bakanından

- Hatay-Samandağ İlçesi sağlık personeline ilişkin Sağlık Bakanından

- Hatay-Reyhanlı İlçesi sağlık

personeline ilişkin Sağlık Bakanından

- Hatay-Altınözü İlçesi sağlık personeline ilişkin Sağlık Bakanından
- Hatay-Yayladağı İlçesi sağlık personeline ilişkin Sağlık Bakanından
- Güneydoğu'nun ekonomik yapısına ilişkin Başbakan-dan
- Hatay'ın, Kırıkhan ilçesin-deki vakıf arazilerine ilişkin Başbakan-dan
- Hatay'ın, Belen İlçesindeki vakıf arazilerine ilişkin Başbakan-dan
- Hatay'ın Altınözü ilçesindeki vakıf arazilerine ilişkin Başbakan-dan
- Hatay'ın Dört Yol İlçesindeki vakıf arazilerine ilişkin Başbakan-dan
- Hatay'ın Kumlu ilçesindeki vakıf arazilerine ilişkin Başbakan-dan
- Hatay'ın Samandağı ilçesin-deki vakıf arazilerine ilişkin Başbakan-dan
- Hatay'ın Reyhanlı ilçesin-deki vakıf arazilerine ilişkin Başbakan-dan
- Hatay'ın Yayladağı İlçesin-deki vakıf arazilerine ilişkin Başbakan-dan
- Hatay'ın Hassa ilçesindeki vakıf arazilerine ilişkin Başbakan-dan
- Hatay'ın İskenderun İlçesin-deki vakıf arazilerine ilişkin Başbakan-dan
- Hatay'ın Erzin İlçesindeki vakıf arazilerine ilişkin Başbakan-dan yazılı soru önergeleri
- Muş Milletvekili Muzaffer Demirin,

Sosyalist Enternasyonal Örgütü tarafından Ankara'da düzen-lenen bir toplantıya ilişkin İçişleri Ba-kanından

- Diyanet Vakfı ve camilere ilişkin Devlet Bakanından
- İlahiyat Fakülteleri ve İmam-Hatip Liselerine ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergeleri
- Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in,
- Bakanlıkta çalışan bazı per-sonele ilişkin Sanayi ve Ticaret Baka-nından
- Simav - Çamlık Köyüne imrarat ve ifraz işlerinde zorluk çık-a-rıldığı iddialarına ilişkin Orman Baka-nından yazılı soru önergeleri
- Kahramanmaraş Milletvekili

Ahmet Dökülmez in,

- Kahramanmaraş-Pazarcık-Yumaklıcerit'in öğretmen ihtiyacına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi
- İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın,
- Kuşadası - Çamtepe mevki-indeki bir araziye ilişkin Başbakan-dan
- Bazı bakanlıklarca yapılan ihalelere ilişkin Başbakan-dan
- Memur sayısına ilişkin Dev-let Bakanından
- TCDD Vakfı harcamalarına ilişkin Ulaştırma Bakanından
- Bakanlıkça yapılan ihalelere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Baka-nından
- Bakanlıkça yapılan ihalelere ilişkin Ulaştırma Bakanından
- Turban Abant Tesislerine ilişkin Başbakan-dan
- Turban Antalya Kaleiçi Te-sislerine ilişkin Başbakan-dan
- Turban Amasya Tesislerine ilişkin Başbakan-dan
- Turban Büyük Samsun Tesislerine ilişkin Başbakan-dan
- Turban Çeşme Tesislerine ilişkin Başbakan-dan
- Turban Çorum Tesislerine ilişkin Başbakan-dan
- Turban Elmadağ Tesislerine ilişkin Başbakan-dan
- Tuman Erciyes Tesislerine ilişkin Başbakan-dan
- Turban Şanlıurfa Tesislerine ilişkin Başbakan-dan
- Turban Yalova Termal Te-sislerine ilişkin Başbakan-dan
- Turban Ilıca Tesislerine iliş-kin Başbakan-dan
- Turban Kilyos Tesislerine ilişkin Başbakan-dan
- Turban Ürgüp Tesislerine ilişkin Başbakan-dan
- Turban Akçay Tesislerine ilişkin Başbakan-dan
- Turban Gümüldür Tesisleri-ne ilişkin Başbakan-dan
- Turban Marmaris Tesisleri-ne ilişkin Başbakan-dan
- Turban Beldibi Tesislerine ilişkin Başbakan-dan
- Turban Belek Tesislerine ilişkin Başbakan-dan

- Turban Bodrum Tesislerine ilişkin Başbakan-dan
- Turban Kemer Tesislerine ilişkin Başbakan-dan
- Turban Kuşadası Tesisleri-ne ilişkin Başbakan-dan yazılı soru önergeleri
- Edime Milletvekili Hasan Basrı Eler'in,
- TBMM eski üyelerinin proto-kolden yararlandırılmadıkları iddia-sına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi
- Ankara Milletvekili Hamdi Eriş'in,
- Ankara'ya tayinini isteyen bir öğretmen adayına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi
- Şanlıurfa Milletvekili Eyüp Cenap Gül pınar'ın,
- Adıyaman'a yapılacak yatı-rımlarla ilgili vaatlerine ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısın-dan yazılı soru önergesi
- İstanbul Milletvekili Engin Güner'in,
- Eşinin yabancı diplomatlarla resmi olmayan bir görüşme yaptığı iddiasına ilişkin Başbakan-dan yazılı soru önergesi
- İstanbul Milletvekili İbra-him Gürsoy'un,
- Ordu'da laiklik karşıtı güçler bulunduğu iddialarına ilişkin Milli Sa-vunma Bakanından yazılı soru öner-gesi
- Artvin Milletvekili Süley-man Hatinoğlu'nun,
- Hopa Limanına ilişkin Başba-kandan
- Türk Savunma Sanayiine ilişkin Milli Savunma Bakanından yazılı soru önergesi
- Tokat Milletvekili Ahmet Fevzi İnçeöz'ün,
- Yaysat Dağıtım AŞ. ve Birle-şik Basın - Yayın Dağıtım AŞ.'lerine ilişkin Başbakan-dan
- Bosna-Hersekolyalarının ilişkin Başbakan-dan
- Ordu-Korgan-Niksar yoluna ilişkin Bayındırlık ve iskan Bakanın-dan
- Gevher Nesibe Sağlık Eğitim Enstitüsüne ilişkin Sağlık Bakanından
- Hac hizmetlerine ilişkin Dev-

let Bakanından

- Turhal'ın hava kirliliği sorununa ilişkin Çevre Bakanından

- Tokat'tan tayin edilen öğretmenlere ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergeleri

• Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in,

- Yaş çay bedellerine ilişkin devlet Bakanından

- Kuru çay satışlarına ilişkin devlet Bakanından

- Orman Bakanı hakkındaki iddialara ilişkin içişleri Bakanından yazılı soru önergeleri

• İstanbul Milletvekili Ercan Kara kaş m,

- Faili meçhul cinayetlere ilişkin içişleri Bakanından

- Kaçırıldığı iddia edilen bir şahsa ilişkin içişleri Bakanından yazılı soru önergeleri

• İzmir Milletvekili İlhan Kaya'nın,

- İzmir'in bazı sorunlarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından

- Bakanlığın bazı çalışmalarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından

- Güneydoğu'da görev yapan öğretmenlere silah verilip verilmediğine ilişkin Milli Savunma Bakanından yazılı soru önergeleri

• Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan'ın,

- Kızılay tarafından Bosna-Hersek'e yapılan yardımlara ilişkin Başbakan'dan

- DGM Başsavcısının verdiği iddia edilen bir beyanına ilişkin Adalet Bakanından

- Ankara DGM Başsavcısının verdiği iddia edilen bir beyana ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergeleri

• Yozgat Milletvekili Mahmut Orhon'un,

- Bazı yerleşim merkezlerindeki jandarma karakollarının kaldırılmasının nedenine ilişkin içişleri Bakanından yazılı soru önergesi

• Adana Milletvekili İbrahim Özdlş'in,

- Kaçırıldığı iddia edilen bir şahsa ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

• İstanbul Milletvekili İsmail Sancak'ın,

- TÜRKTUR Gıda Sanayi A.Ş.'ne ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

• Manisa Milletvekili Faruk Saydam'ın,

- Kamu Kurum ve Kuruluşlarının verdiği reklam ve ilanlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

• Ankara Milletvekili Yücel Seçkİner'in,

Başbakanlık Kqnutu ve makam arabasına takılan forsa ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

• Bilecik Milletvekili Mehmet Seven'in,

- Belko Limited Şirketi tarafından ithal edilen kömürlere ilişkin Sağlık Bakanından

- Belko Limited Şirketi tarafından ithal edilen kömürlere ilişkin Çevre Bakanından

- Ankara Büyükşehir Belediyesinin Vakıflar Bankasına Repo yaptırdığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan

- Kaynak Destekleme Fonu'ndan basın organlarına verilen yardımlara ilişkin Başbakan'dan

- Seydişehir Alüminyum Tesislerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergeleri

• Konya Milletvekili Mustafa Ünal'dının,

- Terör sorununa ilişkin Başbakan'dan

- Konya İlinde kapanan işyerlerine ilişkin Başbakan'dan

- Konya İlinde gerçekleştirilen gölet projelerine ilişkin Başbakan'dan

- Konya'ya bağlı köylerine elektrik ihtiyacına ilişkin Başbakan'dan

- Konya'ya bağlı köylerin yollarına ilişkin Başbakan'dan

- Konya'ya bağlı köylerin telefon santrali ihtiyacına ilişkin Ulaştırma Bakanından

- Konya - İstanbul uçak seferlerine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergeleri

• Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın,

- Kamu yatırımlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

GENEL GÖRÜŞME

• RP Grubu adına Grup Başkanvekili ve Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener'in, Çeçenistan ve Kuzey Kafkasya Bölgesinde meydana gelen son gelişmeler konusunda genel görüşme açılması önergesi

• Sivas Milletvekili Muhsin Yazıcıoğlu ve 10 arkadaşının, Çeçenistan ve Kafkasya'daki son olaylar konusunda genel görüşme açılması önergesi

• Zonguldak Milletvekili Bülent Ecevit ve 9 arkadaşının, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında hazırlık çalışmaları yapılan Güvenlik Birliği konusunda genel görüşme açılması önergesi

• Çorum Milletvekili Muharrem Şemsek ve 11 arkadaşının, Çeçenistan'da meydana gelen son olaylar konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi

I TBMM GENEL SEKRETERLİĞİ

Aylık Bülten

•
Aralık 1 M4
Sayı 37

•
Yayın Yönetmeni
Engin KARAPINAR

•
Yayın Koordinatörü
Artf BİGEÇ

•
Yayın Sorumlusu
Tülay ŞAKRAKER

•
Yayın Kurulu
Fer ay AKDOĞAN
Sevgi ALBAYA AK
Nihat BÜK
Orhan CEYHAN
Cenap KAYASÜ
Vasfiye ÖZCAN
Engür TÜRER
Nurel ARGUN

•
Fotoğraf
Orhan AYDEMİR
Abbas G ORALI
Abdullah KARAKUŞ

•
Baskı • TBMM Basımevi

•
Yayın Adresi
TBMM
Başbakanlık ve Hafız İlişkiler Müdürlüğü

Telefonlar 420 69 06-420 68 01
Fax 420 68 89